MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

Antradienis, gruod. 23, 1952 | TREČIOJ& DALIS

DRAUGAS

PART THREE | Tuesday, December 23, 1952

Kristus ir žmonių gyvenimas

J. GOBIS, Cleveland, Ohio

Kristaus gimimas — tai didžiausias posūkis žmonijos ir jos kultūros istorijoje. Kristus yra Dievažmogis, tad Jo asmuo reprezentuoja žmogaus silpnumą, žmogaus kentėjimą, bet nereprezentuoja žmogaus nuodėmės, ir kartu Kristus reprezentuoja visuotinumo pradą. Dievažmogio vaizdas — tai neperžengiama siena, tai atsakymas į viską, kas yra žmoguje ir pasaulyje. Kai Kristus atėjo į žmoniją ir žmonija atėjo pas Kristų, tolimesnė žmonijos istorija įgavo visai naują prasmę ir davė žmonių kartoms naujus uždavinius, kuriuos žmonės, kaip ribotos esybės, gali išspręsti tik begalybėje; žmonijos dvasinio sąjūdžio kelias yra Kristaus aiškiai nurodytas ir žmonijos viltis aiškiai pagrįsta: tolimesnė istorijos raida bus krikščioniškesnė, negu praeityje.

Kristus davė aiškius gėrio ir blogio kriterijus, bet neatėmė žmogui laisvės elgtis blogai, sakyti tiesą ar meluoti, todėl blogio pradas ir po Kristaus gimimo palieka aktyvus mūsų gyvenime, tačiau krikščionybė, kaip paskutinė visuotinė tiesa, eina žiburiu, į kurį krypsta poetų ir kompozitorių, filosofų ir politikų žvilgsniai. „Ateis naujos kultūrinės epochos, pasikeis eilė istorinių ciklų, bet jokia nauja religija nepajėgs pakeisti Kristaus paskelbtą tiesą, nes absoliutinė tiesa, vieną kartą gimusi mūsų sąmonėje, gali joje plėstis, bet negali išnykti", sako R. N. Aleksandrov. „Evangelija — tai absoliutinė tiesa, kurioje nėra senų tikėjimų reliatyvumo; seni tikėjimai buvo tik dalinai teisingi ir todėl neišlaikė laiko bandymų". H. Ibsen vieno savo veikėjo žodžiais pasakė: „Kas gavo iš Kristaus bent vieną šviesos spindulį, tas niekuomet nebus toks, lyg kad nieko iš Jo nebūtų gavęs". Iš tiesų, Kristus yra aktyvi jėga mūsų gyvenime: Jis sukelia mums sąžinės priekaištus. Jis peikia mūsų piktą elgesį. Jis stumia mūsų gyvenimą į tobulybės vagą. Gavęs bent vieną Kristaus šviesos „spindulėlį", žmogus nebegali būti neutralus Kristaus Asmens ir Jo mokslo atžvilgiu: jis arba įsimyli Kristų arba ima fanatiškai Jo nekęsti. Šv. Pranciškus Asižietis yra augščiausias meilės Kristui pavyzdys, o Leninas ir Stalinas reprezentuoja augščiausią neapykantą Kristui ir Jo mokiniams.

Didžioji jėga

Dr. theol. Alexander Westphal įžangoje į savo knygą „Jesus de Nazareth" (Lausanne, Edition La Concorde) sako: „Norėdama išsisukti iš Jo (Jėzaus iš Nazareto) glėbio (kuriuo jis smerkia žmonių blogus darbus ir nori transformuoti jų gyvenimo kursą), žmonija šaukia: 'Tai kažkokia baidyklė!' Žmonių kartos praeina. Jų hipotezės ir sistemos nueina į griuvėsius, o „fantomas" („baidyklė") yra visada čia pat. Ji guodžia nuliūdusius, pakelia pažemintus, atgaivina valias, civilizuoja barbarus, skleidžia šviesos bangas ant trapių blasfematorių (piktžodžiautojų). Tu, kuris kenti, lauki, vilies, nori, kad dabartinės kančios pagimdytų naują pasaulį, nesakyk: „Iš blogio gausybės išeis vaistas", nes tai galima tik nuotykių romane. Neužtenka kentėt, kad taptum geresnis: jei iš blogio išeitų vaistas, mums nereikėtų nei gydytojų, nei vaistinių. Vaistas yra nauja jėga, kuri stoja į kovą su blogiu, jį užvaldo ir ligonį pagydo. Moraliniame pasaulyje nauja, išganinga galybė yra Jėzus Kristus. Tai Jis pirmą kartą išvesdino krikščionišką civilizaciją iš barbariško pasaulio įsčiaus". Ir toliau jis sako: „Tik Kristus tegalėjo suteikti žmogui karališką galią gamtai valdyti ir pastatyti jį ant neribotos pažangos kelio".

Tikrasis kelias

„Išganytojo paveikslas — tai didis apreiškimas žmonėms, tai amžinos paslapties įkūnijimas, kurios daug žmonių generacijų jieškojo įvairiuose keliuose. Krikščionybėje mes turime tikrą kelią, vedantį į didžiausią moralinę išmintį. Žmonių pasaulis — tai Dievo pasaulis. Dievas siunčia savo Sūnų primti išdaviko pabučiavimą ir mirtį kančiose, kad per tai išgelbėtų žmoniją amžinam gyvenimui. Pirmapradė abejojimo ir susigundymo nuodėmė, naiviame Adome naikinančio Hamleto skepticizmo gimimas išperkamas didžiąja Dievo auka", rašo R. N. Aleksandrov („Pisma k neizviestnomu drugu", „Posev" 1951 m. 79 psl.).

Kristaus atėjimas į žmoniją atnešė aiškią paasulėžiūrą su aiškiais gėrio ir blogio kriterijais, kurie privalomi ne vien asmeniniam, intimiškam gyvenimui reguliuoti, bet ir tiems žmogaus veiksmams, kurie liečia visuomenės organizmą, taigi kultūrai, politikai, ekonomikai. Nepasaulėžiūrinė kultūra, nepasaulėžiūrinė politika, nepaasulėžiūrinė ekonomika dvelkia pirmojo maištininko išdidaus angelo principu „Non serviam". Atsisakymas nuo krikščioniškų principų bet kurioje gyvenimo srityje reiškia išsiveržimą iš Kristaus glėbio ir posūkį į „Non serviam". Evangelijos nuostatai lygiai saisto asmeninį, kaip ir politinį, kultūrinį ir ekonominį gyvenimą. Pasaulinės ūkio depresijos metu „L'Osservatore Romano" rašė, kad ekonomika yra žmogaus veiksmų padarinys, tad koks žmogus, toks ir jo ūkis. Žmonių palaidumas sukelia netvarką atskirų tautų ir pasauliniame ūkyje. Žmonių egoizmas, krikščioniškos artimo meilės trūkumas negali neigiamai nepaveikti ekonominio gyvenimo. Politika negali būti „anapus gėrio ir blogio" ir negali būti neutrali Kristaus įstatymų atžvilgiu, ypač baudžiamieji įstatymai yra neatskiriami nuo Dekalogo.

Krikščionybės įspaudas

Tas faktas, kad Europos kultūra gyvena sunkią krizę, kad humanizmas Rusijoje peršoko į savo priešingumą — į žmogaus dehumanizaciją ir kad ateistinė dehumanizacija Vakarų Europoje randa gan daug šalininkų, nereiškia, kad į krikščionybės vietą ateis senoviniai tautiniai dievaičiai su senomis moralėmis ar kad kultūros krizę galima būtų pašalinti atpalaidavus ją nuo krikščioniškos pasaulėžiūros. Visos Europos ir jos kolonistų Amerikoje, Australijoje ir Afrikoje kultūros pagrinde yra krikščionybės mokslas greta nepertraukiamos eilės recidyvų į pagonybę. Vertingiausi kultūros kūriniai per 19 šimtmečių dvelkė krikščionybės mokslo įtaka. Nors šiame šimtmetyje daug asmenų ir net tautų sielos pergyvena tragiškus momentus, tačiau tas tragizmas negali pakeisti žmonių moralinės prigimties ir negali sukirsti Kristaus mokslo, tad mūsų filosofijoje, mūsų mene, mūsų moksle, mūsų politikoje ir ekonomikoje pasiliks krikščionybės įspaudas. Tikra kultūra visada turės Kristaus religijos įspaudą.

Nuoširdžiam juoke atrasi ne tik pasitenkinimo, bet ir dalį religijos. Žemesnieji gyvuliai nemoka juoktis, o velnias nesijuoks. — *J. Billings*

Sassoferato — Marija ir Kūdikėlis

Žmogui Kūrėjui

S. PRAPUOLENYTĖ

Tavo mintys —
Kaip upių vandenys
Slėniais vingiuoja.
Tavo mintys —
Kaip balti balandžiai erdvėse
Sparnais švytruoja.
Tavo mintys —
Simfonijos kerėjimu
Vienumoje gaivina.
Tavo mintys —
Kaip senas vynas ir daina —
Svaigina...

LENGVAPĖDIŠKUMAS – KRAŠTO NELAIMĖ

ST. MAZILIAUSKAS, So. Boston, Mass.

Mūsų dienų viešame ir privačiame gyvenime grupuojasi visas kompleksas neigiamai būdingų ypatybių, kurias vienu žodžiu galima apibūdinti — lengvapėdiškumas.

Kaip lengvapėdiškai dažnas tvarko savo gyvenimą! To pasėkoje atsirado labai įvairus draudimas — beveik nuo visko... Tos gausios, milžiniškos draudimo bendrovės yra grynai biznio įstaigos, darančios puikų biznį iš žmonių lengvapėdiškumo. Jų gausios reklamos ir tas kovingas siūlymasis visokiems atvejams apdrausti — pasidarė visuotinis. Tačiau jei tų draudimo bendrovių nebūtų, lengvapėdiškumo pasėkų tragiškumas būtų dar dažnesnis ir baisesnis...

Amerikiečių spauda dažnai rašo, kaip daugelis jaunuolių lengvapėdiškai eina labai jauname amžiuje į moterystę. Yra aiškinama, kad tai pasėka to nuolatinio erotinio dirginimo per kino teatrus, spaudą, televiziją ir t.t. Tokie jaunavedžiai dažniausiai neturi jokio atsakomybės ir rimto naujų pareigų supratimo jausmo moterystės gyvenimui.

Tačiau šitoks lengvapėdiškumas toliau ima dar labiau komplikuotis: lengvapėdiškai yra auginami vaikai. Geriau sakant — jie auga patys, tėvų neformuojami ir neruošiami rimtam gyvenimui.

Lengvapėdiškumu dvelkia tas nuolatinis keitimas darbo, profesijos ir t.t. Dar blogiau, kai daug lengvapėdžių patenka į viešąjį, į valstybinį gyvenimą. Jie nesugeba taupiai tvarkyti bendrųjų visuomenės lėšų, laikytis pastovumo, sistemos ir pažangos.

Daugelį politinio gyvenimo klaidų galima taip pat paaiškinti tuo pačiu visuotiniu lengvapėdiškumu. Net ir Jaltos ir Teherano konferencijos — ar tai nėra darbas ant lengvapėdiško pagrindo?

Kai kas rašo, kad tai buvęs vienintelis istorijoje įvykis, kai vokiečių imperatorius atidavė kryžiuočiams užsikariauti mažai žinomus lietuviškus kraštus. Ta čiau šiuo atveju buvo atiduotos ne jiems priklausančios, bet jų visą laiką pripažintos ir turėjusios pastovų valstybinį ir tarptautinį gyvenimą, laisvosios tautos.

Taikusis revoliucionierius

Gausi literatūra apie Gandhi dar padidėjo vienu veikalu: H. Muzumdar parašė knygą "Mahatma Gandhi: Peaceful Revolutionary". Autorius yra buvęs Mahatmos sekėjas, pats indų kilmės, dabar profesoriaująs Cornell College, Iowa.

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių Proga

Sveikiname visus mūsų Rėmėjus, Geradarius, Draugus ir Pažįstamus. Nuoširdžiai linkime visiems gausių Vaikelio Jėzaus dovanų, ypač, kad ramybė ir džiaugsmas viešpatautų Jūsų širdyse ir taika visame pasaulyje.

Tėvai Marijonai

PRISIMINIMAI IR FAKTAI APIE GALVANAUSKĄ

Kovotojas juodašimčių ir žandarų laikais

DR. J. MIKELĖNAS

Vadovaudamasis savo prisiminimais ir man žinomais faktais noriu panagrinėti veiklą mūsų didelės asmenybės - Ernesto Galvanausko, kuris susilaukė 70 metų amžiaus sukakties.

E. Galvanauskas gimė 1882 m. lapkričio 20 d. Zizonių km., Čipėnų valsč., Biržų apskr. ūkininko šeimoje. Ano meto trilaukis ūkis, nors ir iš 36 hektarų, davė ūkininkui daug darbo, rūpesčio ir vargo, o pelno mažai.

Ernestui paaugus tėvai, kunigo raginami, susirūpino kaip čia jį leisti į mokslus, kad nepadarius skriaudos kitiems vaikams, o jų turėjo dar 5. Tėvas, motinos prikalbintas, nuveža Ernestą į Vabalninko pr. mokyklą, kurią vėliau sėkmingai baigia. Ernestas įstoja į Mintaujos gimnaziją, esančią už 120 km. nuo tėviškės, kurią pasiekti tekdavo tik arkliais. Rudens ir pavasario darganotas oras ir pabiurę keliai šiai kelionei nugalėti buvo didelė ir sunki našta tėvams ir pačiam jaunuoliui. Štai, anais senais laikais, prieš 90 metų, biržietis poetas Stasys Dagilis važiuodamas nuo Biržų į Kedainių gimnaziją senovės diližanais, peršalo ir visam gyvenimui apkurto.

Baigęs gimnaziją įstoja į Kalnų Institutą Peterburge-Rusijos sostinėje, kur E. Galvanauskui teko nugalėti irgi didelį sunkumai. Institutas priimdavo tik apie 300 studentų, o prašymų būdavo paduodama 1500 Tekdavo laikyti konkursiniai egzaminai. Be to, į šį institutą tepriimdavo tik keturis katalikų tikybos studentus.

Audra Rusijoje

Institute E. Galvanauskui neilgai teko dirbti. Po pralaimėto karo su Japonija prasidėjo visoje Rusijoje neramumai. Dauguma mokyklų pertraukė darbą. Tauta reikalavo daugiau politinių laisvių, parlamento, dvarų padalinimo ir t. t. Sukilusi rusų liaudis degino dvarus, plėšė ir dalinosi valstybės ir dvarų turtą, daužė degtinės parduotuves-monopolius. Man tada teko gyventi Latvijoje ir matyti didžiausią suirutę, audringus mitingus.

Belaukiant juodašimčių

Mokyklos buvo uždarytos. Mes mokiniai iš Bauskės važiavome į namus. Visu, 60 kilometrų ilgio, keliu matėme tik išgąsdintus ir nusiminusius gyventojus. Parvykę į namus radome tą patį nusiminimą. Vyrai su delbomis ant pečių pakaitomis per visą naktį vaikščiojo po gatvę, klausėsi kiekvieno šlamėjimo ir kaimyninių kaimų šunų lojimo, bijojo, kad gali užeiti juodašimčiai, o kas jie — niekas nežinojo.

Tokiu tai audringu ir šaltu žiemos, be sniego, laiku pasklido gandas, kad turgaus dieną Biržų turgavietės aikštėje kalbės studentas Ernestas Galvanauskas, Vilniaus seimo dalyvis ir aiškins to seimo nutarimus. Čia turėjau progos pirmą kartą pamatyti E. Galvanauską.

Paskirtą dieną nuvykome į Biržus. Turgavietė pilna žmonių ir banguoja lyg jūra. Atvyko jaunas, man atrodė augštas, juodu apsiaustu apsirengęs, gražus studentas. Stojo ant vežimo ratų ir kalbėjo aiškiu, įtikinančiu balsu apie Vilniaus seimą ir jo nutarimus: "Reikalaukite lietuvių kalbos vartojimo mokyklose, valsčiuose ir kitose įstaigose. Nemokančius lietuvių kalbos mokytojus ir valsčiaus tarnautojus šalinkite. Jei reikalavimai nebūtų išpildyti, nemokėkite mokesčių. Nieko nedeginkite, nenaikinkite turto, sauvališkai nekirskite miško. Tai yra mūsų turtas" — kalbėjo jaunas studentas E. Galvanauskas.

Po jo karštos kalbos sekė įvairūs paklausimai, kurių dalis buvo gana naivūs. Vienam iš klausėjų E. G. gražiai atsakė: "Tai ką, prieteliau, gal paklausi ir kurį teliuką palikti veislei? Paaiškinau bendrą tautos nusistatymą. Būkite išmintingi ir smulkesnius klausimus patys išspręskite".

E. Galvanauskas

Šis E. Galvanausko drąsus pasirodymas ir pamokymas labai nuramino apylinkės gyventojus ir sulaikė minią nuo neapgalvotų veiksmų. Vėliau tik ir buvo girdėti su pagarba minimas E. Galvanausko vardas.

Persekiojamas žandarų

Antrą kartą tenka su E. Galvanausku susitikti vasaros metu Yčų ūkyje Šimpeliškyje. Čia visuomet vasaros metu suvažiuodavo daug besimokančio jaunimo: šeimininkai Jonas ir Martynas Yčai, Pakerburiškio Klybas Martynas, Jonas Aukštuolis, du broliai Vanagai iš Biržų, Vaickus, Kimeklis ir kiti. Paprastai iš ryto eidavo mokslo repeticijos, vėliau maudymasis Apaščios gilalėje "Sietuva" vadinama; vaikščiojimas po laukus, dainos, pasakos, o vėliau, žiūrint sezono, kaimynų šniūruose žirnių raškymas, uogų rinkimas, grybavimas ar riešutavimas Šakės miškelyje.

Vieną naktį atsiranda dar du studentai Ernestas Galvanauskas ir Alfredas Neimanas. Tuo laiku policija primygtinai jų jieškojo. Svečiai niekur iš kambario nėjo, kad nesukeltų bereikalingų kalbų. Šiaip jie atrodė neperdaug susirūpinę savo likimu, dalyvavo įvairiuose žaidimuose ir labai daug dainavo. Stud. Neimanas - tenoras, daugiausia traukė rusiškas revoliucines dainas, stud. E. Galvanauskas savo bosu traukė įvairias lietuviškas. Įspūdingiausiai skambėjo jo daina "Kalnai ant kalnų ir ant tų kalnų kalnai ir maži kalneliai..." Dažnai po pietų ateidavo tada dar studentas, dabar profesorius Stankevičius ir kun. P. Jakubėnas. Jie pranešdavo apie bendrą padėtį Rusijoje ir apie gandus Biržuose.

Vieną vidurnaktį atbėga užduseęs kun. Jakubėnas ir skubiai praneša, kad Biržuose negera atmosfera: atvykę daug žandarų ir kareivių ir darą kratas. Liepia budėti, kad ir čia neatvyktų. Visi susijaudiname. Jonas Yčas, tada buvęs Tomsko gimnazijos mokytojas, labai ramaus būdo žmogus, numojo ranka ir pasakė "Et niekai, kun. Jakubėnas karščiuojasi. Ramiai nakvokite. Rytoj aš pasiimsiu Jokūbą (mane) ir mes važiuosime į Biržus".

Tempia pas pristavą

Rytojaus dieną nuvykome į Biržus, išklausėme kun. Jakubėno pamaldų ir einame iš bažnyčios. Pakeliui staiga prikimba prie manęs vienas žandaras ir ką tai neaiškiai rusiškai man murma, graso, esą pastebėjęs mane su maištininkais ir tempia pas pristavą — į nuovadą. Buvau uniformoje, nešiojau baltą kepurę su mokyklos ženkleliu. "Jokūbai, daug nekalbėk su tuo durnium, einame į nuovadą" — ramiai pasakė Jonas Yčas.

Nuovados viršininkas (pristavas), jau iš anksčiau pažįstamas su Yču, kaip su rusų valdiškos gimnazijos mokytoju, sutinka mus nepaprastai mandagiai (Yčas buvo mokytojo uniformoje). Užsimezga pasikalbėjimas apie įvykius Rusijoje. Prieš atsisveikinant Yčas pasidžiaugia, kad labai graži vasara ir mandagiai pasako "Kada nors aplankykite mus. Palošime kortomis ir atsikvėpsite laukų oru". Tarp kitko patylomis jam priduria "Vykite lauk šitą durnių. Štai prikibo prie Jokūbo". Pristavas tuoj sušuko ant žandaro, subarė ir tas pasišalino. Pristavas atsiprašė, aiškinosi ir dėkojo už pakvietimą. Būtų, girdi, labai malonu, bet tik dabar trukdą tie nauji rūpesčiai. Jam esą įsakyti būtinai surasti ir areštuoti stud. E. Galvanauską. "Nors atvirai pasakius, E. Galvanauskas gudrus žmogus. Jis žmones sulaikė savo patarimais nuo neapgalvotų žygių"— pasakė pristavas.

Parvažiavę pranešėme apie Biržų nuotaikas. Už keleto dienų mūsų svečiai dainininkai slaptai naktį išvyko. Vėliau plito gandai, kad kažkur apie Vabalninką bemiegantį daržinėje E. Galvanauską policija suėmusi ir pasodinusi kalėjiman.

Kalėjime ir pabėgimas

1906 metais žandarų suimtas E. Galvanauskas sėdi bent 3 mėnesius Panevėžio kalėjime. Artimųjų ir draugų rūpesčiu jis už užstatą iš kalėjimo išimamas. Artinasi rinkimai į II dūmą (Rusijos parlamentą). Į šią dūmą kandidatu išstatomas ir E. Galvanauskas. Ir vėl prieš jį sukyla audra. Policijai ir lenkuojantiems dvarininkams jo kandidatūra buvo nepageidaujama. Buvo daromi žygiai, kad jis būtų vėl areštuotas ir jo kandidatūra išbraukta iš sąrašo. Tada E. Galvanauskas, pakeitęs savo pavardę "Žukauskas" (tai jo motinos mergautinė pavardė), laimingai 1906 metais išvyksta į Suomija. Jo gi likę bendradarbiai buvo nuteisti po 3-6 metus sunkiųjų darbų kalėjimo — atsidūrė katorgon. Aišku, kad ir E. Galvanauskui grėsė nemažesnė bausmė.

Nesaugu ir Suomijoje

E. Galvanauskas bent porą metų, iki 1908, gyvena Suomi-

(Nukelta į 2 psl.)

Kalėdų Šventėse

sveikiname parapijiečius, draugus ir pažįstamus. Šventoji Betlejaus Kūdikio ramybė teatgaivina mūsų širdis ir šeimas.

"Draugui" ir visam jo štabui linkime sėkmės skleidžiant Kristaus įdėjas lietuvių tarpe.

Šv. Jurgio Parapijos Kunigai

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkiu Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

JOE VILIMAS

CONTRACTOR & BUILDER

Home Repairs — Real Estate

6753 So. Rockwell St. Chicago, Ill.

Tel. HEmlock 4-2323

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkime Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

JUOZAS ir ONA BERECKIAI

Hardware ir Household Goods Krautuvės Sav.

4938 W. 15th St. Olympic 2-2954

CICERO, ILL.

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkiu Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams

BRIDGEPORT TAVERN

Budweiser Exclusively — Fine Wines and Liquors

3253 S. Halsted St. Chicago, Illinois

ANTON CHURAS, Sav.

Phone VIctory 2-8684

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkime Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

Liquor Store and Tavern

WALTER BUTKUS, Prop.

4012 Archer Ave. Chicago, Illinois

LAf. 3-8079

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ

Linkime Visiems Kostumeriams ir Draugams

JONAS IR ANELĖ KINČINAI

BUČERNĖ IR GROSERNĖ

4441 So. Honore St. Tel. YArds 7-1066 Chicago, Ill.

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkime Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

UNIVERSAL FOOD STORE

PETER and HELEN VILKELIS, Savininkai

Tel. VIctory 2-3162 724 W. 31st St.

Drauge prenumerata – visuomet puiki dovana

PRISIMINIMAI APIE GALVANAUSKĄ

(Atkelta iš 1 pusl.)

joje. Rašo straipsnius lietuviškai spaudai pasirašydamas slapyvarde "Juodkalnietis". Stiprėjant rusų reakcijai Suomijoje ir čia gyventi pasidarė nebesaugu. E. Galvanauskas išvyksta į Belgiją. Nugalėdamas kalbos sunkumus tęsia studijas Liege universitete ir 1913 metais baigia inžinieriaus mokslą. Čia jis kartu studijavo elektrotechniką ir ekonomiją. Kurį laiką tarnauja Belgijoje, vėliau, lygiai kaip ir mūsų tautos patriarchas Dr. J. Basanavičius, išvyksta į Balkanų kraštus — į Siberiją. Ten dirba kaip inžinierius prie geležinkelių statybos.

Pirmo pasaulinio karo metu serbai buvo sunkiai sumušti. Serbų 300,000 žmonių armija traukėsi iš savo krašto per Albaniją - Juodkalniją bent 3 mėnesius. Traukėsi kartu su kariuomene ir E. Galvanauskas. Armijoje kilo dėmėtosios šiltinės epidėmija, nuo kurios išmirė ¾ armijos karių ir gydytojų. Iš 300,000 liko gyvi tik 75,000. Prie kelionės pabaigos Skutari mieste Albanijoje šia liga susirgo ir E. Galvanauskas. 1916 metais jis Raudonojo Kryžiaus laivu buvo pargabentas į Prancūziją. Pasveikęs po sunkios ligos E. Galvanauskas pasilieka Prancūzijoje iki I-jo pasaulinio karo pabaigos ir dirba savo profesijoje.

Lietuvą atkuriant

Paryžiuje vyksta Taikos konferencija. Sudaroma Lietuvos delegacija: pirmininkas prof. A. Voldemaras, vice pirm. Martynas Yčas, sekretoriumi pakviečiamas Ernestas Galvanauskas kartu su P. Klimu ir B. A. Balučiu. Tai buvo mūsų istorijos laikas, kurį būtų galima pavadinti inteligentų mobilizacijos laiku. Martynas Yčas pasakodavo, kad jis, prisimindamas E. Galvanausko energingą veiklą 1905 - 1906 metais, būtinai stengėsi ir jį įtraukti į minėtos delegacijos sąstatą. Šiame Lietuvos atkūrimo darbe visose srityse reikėjo žmonių.

1919 m. prezidentas A. Smetona pavedė E. Galvanauskui sudaryti penktąjį (V) ministerių kabinetą. Šiame ministerių kabinete ligi Steigiamojo Seimo E. Galvanauskas buvo ministru pirmininku, finansų, prekybos ir pramonės ministeriu.

Šeštame (VI), K. Griniaus sudarytame kabinete, E. Galvanauskas įėjo kaip finansų, prekybos ir pramonės ir susisiekimo ministeris. E. Galvanauskas išviso sudarė bent keturis ministerių kabinetus:

1919.X.2 iki 1920.VI.3, 1922. II. 2 iki 1923.II.23, 1923.II.22 iki 1923.VI.29, 1923.VI.29 iki 1924 VI.10.

Per penkeris E. Galvanausko ministeriavimo metus, būnant jam min. pirmininku, Lietuvos atkūrime buvo priimta Lietuvos konstitucija, kurios projektą paruošė E. Galvanauskas, pirma nuodugniai išstudijavęs Weimaro, Prancūzijos, Šveicarijos, JAV ir kitų tautų konstitucijas; įvesta Lietuvos valiuta-litas; įkurtas Lietuvos universitetas; įgyvendinta žemės reforma; jo paruoštas ir priimtas Lietuvos Banko statutas; jo patvirtintas (be ministerių kabineto žinios) Klaipėdos krašto grąžinimas.

Jo laikais Hymanso projektas sukėlė daug triukšmo. Didysis Lietuvos - Lenkijos ginčas liko neišspręstas, o E. Galvanauskui, sprogus padėtai ant jo lango bombai, ko tik nekainavo gyvybės. Buvo sužeista gana rimtai į nugarą ir negalėjo kurį laiką eiti pareigų.

Klaipėdoje ir tremtyje

Po penkerių metų veiklos mūsų vyriausybės priešakyje jis persikelia į Klaipėdos kraštą ir ten dirba kaip ekonominių bendrovių steigėjas ir vadovas. Įsteigia Klaipėdoje komercijos institutą, jam vadovauja ir profesoriauja. Čia jis spėjo paruošti gana gražų būrį mūsų kraštui taip reikalingų ekonomistų-komersantų.

1939 metais jis vėl įeina į ministerių kabineto sąstatą kaip finansų ministeris. Net bolševikai, okupavę Lietuvą, kviečia E. Galvanauską finansų ministeriu. Norėdamas tokiuo kritišku tautai laiku kuo nors pagelbėti jis kvietimą priima, bet pamatęs bolševikų klastą ir supratęs jų judošiškus planus-smaugti lietuvius jų pačių rankomis, pasitraukia iš kabineto, o kartu ir iš jam taip mielos Lietuvos. Šiuo metu E. Galvanauskas žiauraus likimo nublokštas gyvena prie pusiaujo karštoje Madagaskaro saloje.

Martynas Yčas, pažinęs daugelį senosios Rusijos, Europos ir Amerikos augštų valstybės ir visuomenės veikėjų, apie E. Galvanauską taip sakydavo: "Mūsų biržietis E. Galvanauskas tiktų būti ministeriu kiekvienos Europos valstybės". Balutis, buvęs departamento direktorius ir ilgametis Lietuvos atstovas Anglijoje, apie savo buvusį šefą, min. pirmininką E. Galvanauską, taip sako: "Tai vyras pasižymėjęs energija, išsilavinimu ir minčių drąsa. Jis buvo vienintelis veikėjas sudaręs bent 4 kabinetus (Šleževičius 3). Jis prilygsta Europos masto valstybės vyrams."

Lenkiame galvas prieš didį mūsų tautos artoją E. Galvanauską, sulaukusį garbingo 70 metų amžiaus. Linkime jam sveikatos, laimingo grįžimo į laisvą ir nepriklausomą Lietuvą.

"Ir tas bus jums ženklas: rasite kūdikį suvystytą vystyklais ir paguldytą prakarte." (Luk. 2, 12)

Krikščionybė yra socialinė

Neseniai Santiago mieste mirė vienas pagrindinių "Katalikų Socialinio Sąjūdžio" vadų Tėvas Alcertas Hurtado. Jo veikalai apie "Sindikalizmą" ir apie "Socialinę Krikščionybės doktriną" Pietų Amerikoj yra laikomi klasiniais šioje srityje. Kaip akcijos žmogus jis yra palikęs dvi nuostabias organizacijas, pavyzdingai tarnaujančias vargšų reikalams. Pirmoji, vadinama "Kristaus namai", į kuriuos Tėvas Hurtado pradžioje rinko našlaičius gatvės jaunuolius pats šaltomis žiemos naktimis vaikščiodamas miestų pakampėmis ir kviesdamas ten prisiglaudusius vargšus berniukus į "Kristaus namus". Šiandien šie namai yra išaugę į dideles senelių, vaikų, jaunuolių ir moterų prieglaudas bei mokyklas.

Antroji Hurtado įsteigta organizacija yra "Čilės Sindikatų Sąjunga", kuri vadovaujasi šūkiu: "Vaikams ir seneliams meilė: darbininkams — socialinis teisingumas". Ją vertindamas, Talca vyskupas pasakė šiuos žodžius: "Arba krikščionybė yra socialinė arba ji nėra krikščionybė!".

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ!

Linkiu Visiems Lietuviams, Kostumieriams ir Draugams

GEORGE BORCHERTAS

Savininkas

BORCHERT and COMPANY

BUILDING CONTRACTORS

ATSAKOMINGAS STATYBOS IR REMONTAVIMO DARBAS

10546 South Artesian Avenue

CHICAGO 43, ILL.

Telephone—CEDERCREST 3-1739

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

linkiu

★

visiems savo parapijiečiams, veikėjams, draugijoms ir pažįstamiems. Sveikinu taip pat "Draugo" štabą ir visus katalikiškos spaudos platintojus linkėdamas jiems kogeriausio pasisekimo.

Kun. J. Šaulinskas

Visų Šventų Parapijos Klebonas

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkiu Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

ZELIS' TAVERN

2425 W. 69th St. Chicago, Ill.

REpublic 7-9874

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkime Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

Juozas ir Stanislava Kaupai

TAVERNA

Gardūs Gėrimai — Geras Alus

★

2100 W. 23rd St. Tel. VIrginia 7-6463

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ

Linkime Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

MARY STANKUS IR ŠEIMA

Cigaretai, tabakas, saldainės, pienas, mokykloms daiktai ir grietinė

2300 South Oakley Avenue Tel. VIrginia 7-8869

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkime Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

MR. ir MRS. PAUL PUTRIM

BUČERNĖ IR GROSERNĖ

1436 South 49th Court

Phones OLYMPIC 2-7529

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkime Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

Mid West produktų krautuvė

Sav. K. MICKEVIČIUS

2300 W. 23rd St. Chicago 8, Illnois

Tel. VIrginia 7-6771

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linki Seniems Ir Naujiems Kostumeriams

NEW LIFE LIQUORS

3234 S. Halsted St. CA 5-4555

JONAS ZAVIS Ir

Mrs. ONA PETRAUSKAS,

Savininkai

Skaitykite ir platinkite dienraštį "Draugą" !

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
linkiu
savo parapijiečiams, draugams ir pažįstamiems. Kenčiantiems lietuviams pavergtoje Lietuvoje, linkiu ištvermės sulaukti geresnių laikų.
Kun. M. Švarlis
Šv. Petro ir Povilo
Parapijos Klebonas

Merry Christmas
Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
Linkiu
VISIEMS LIETUVIAMS
DR. S. A. BRENZA, M. D.
CHICAGO, ILLINOIS

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
Linkiu Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams
BRUNO SHUKIS & FAMILY
NAMŲ STATYTOJAS
7123 S. Maplewood Ave. Chicago, Ill.
Phone REpublic 7-8283

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
IR
Laimingų Naujų Metų
WEISS APPLIANCES
4057 Archer Ave. Tel. YArds 7-8666

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
Linkiu Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams
★
K. ANDREJONAS
Vėliausių Madų
VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ IR MOTERIŠKŲ KRAUTUVĖ
1735 So. Halsted Street Tel. CAnal 6-2936
CHICAGO, ILL.

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
Linkime Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams
HARRY'S DRUG STORE
PRESCRIPTION DRUGGISTS
HARRY BEILIN, R. Ph. G.
2325 S. Leavitt St. Chicago, Ill.
Phone CLiffside 4-6857

Diepholzas - nemirštančios Lietuvos simbolis

M. TĖVAINIS

Škotijoje gyvena didelis Lietuvos bičiulis Mr. John F. Stewart, Scottish League for European Freedom pirmininkas. Bendrai jis užtaria visas Rusijos pavergtas tautas, bet lietuvius užjaučia labiausiai. Glasgow'e gyvenančio kun. J. Gutausko painformuotas apie veikiančią Vokietijoje Lietuvių Vasario 16 Gimnazija, Mr. John F. Stewart tuojau pradėjo su ja susirašinėti ir siųsti vieną po kitos drabužių ir apavo siuntas moksleiviams.

Lietuvos Nepriklausomybės laikais ten daug kartų lankęsis ir gyvenęs ją taip pamėgo, kad šiais metais, sulaukęs garbingo 81 metų amžiaus, išreiškė savo pageidavimą ir sutvarkė formalumus, kad po mirties jo pelenai būtų pervežti į Nepriklausomą Lietuvą ir ten palaidoti.

Mr. John F. Stewart šių metų lapkričio mėn. 7 d. viename iš žymesniųjų Škotijos laikraščių "THE SCOSTMAN" — Nr. 34,-149 atspausdino, nuotraukomis iš Vasario 16 Gimnazijos mokinių gyvenimo pailiustruotą, ilgą ir labai mielą savo straipsnį, pavadintą: *"Škotų dovanos lietuvių vaikams"*. Šiame straipsnyje Mr. John F. Stewart supažindina "The Scotsman" skaitytojus su jų šelpiamaisiais lietuviais mokiniais, tauta ir valstybe. Čia paduodamas skaitytojams kiek sutrumpintas to straipsnio laisvas vertimas:

"Lietuviai niekad nenusimindavo ir... išgelbėjo Europą"

Lietuva ne kaip grybas po lietaus iškilo Pirmajam Pasauliniam Karui pasibaigus; seniai, dar prieš prasidedant istoriniam laikotarpiui, lietuviai buvo jau apsigyvenę Baltijos jūros pakrantėse, o jų kalba yra seniausia nepasikeitusi gyva kalba pasaulyje. Jų valstybė kartą siekė nuo Baltijos iki Juodosios jūros. Jie sudarė tada neįveikiamą užtvanką prieš totorių antplūdį ir išgelbėjo Europą. Jie tapo auka Rusijos norų pavergti pasaulį ir šimtmečiais nešė žiaurią vergiją. Per Pirmąjį Pasaulinį Karą nusimetė rusų jungą ir tapo vėl nepriklausomi. Bet jie atgavo tyrus, jų kraštas buvo nuteriotas ir viskas, ką tik buvo galima pajudinti iš vietos, buvo išvogta rusų ir vokiečių: visos mašinos ir įrengimai, galvijai, avys, arkliai, kiaulės ir visos maisto atsargos. Padėtis atrodė beviltiška, bet lietuviai niekad nenusimindavo, ir tokius aš juos pažinau.

Rusai mėgino sunaikinti jų tautinius jausmus, persekiojo gimtosios kalbos vartojimą ir žiauriai baudė už knygų ar kitų literatūros veikalų spausdinimą lietuvių kalba. Bet motinos slapta mokydavo vaikus jų garbingos istorijos, tradicijų, tėvynės ir laisvės meilės, pasiaukojimo ryžto, sunkaus darbo ir narsumo.

Prasidėjus II Pasauliniam Karui, kada Rusija vėl užėmė Lietuvą ir pradėjo savo žudymų politiką, tūkstančiai lietuvių pabėgo į Vokietiją ir Austriją, o daugelis jų — vaikai. Šie šaukėsi skubios ir veiklios akcijos, kad nepaskendus svetimųjų jūroje ir nepraradus garbingųjų tėvynės tradicijų. Nebuvo motinų, kurios tas tradicijas jiems perduotų, o todėl, nežiūrint skurdaus stovyklinio gyvenimo, buvo įsteigta visa eilė mokyklų. Bet didesnioji vaikų dalis išvyko į Ameriką ir Kanadą ir mokyklos liko uždarytos. Dabar *Diepholze yra vienintele lietuvių Gimnazija Europoje*, likusiųjų čia vaikų motina.

Lietuva dar turi draugų

Sunku jiems gauti maisto, drabužių, vadovėlių. Ateina kiek pagelbos iš užjūrio lietuvių, ir išmėginta vieno mokinio adoptavimo sistema, apmokant Gimnazijai už ji visas išlaidas. Labai [illegible] ga kita parama iš šalies, ir štai čia glūdi "The Scotsman" skaitytojų didelė vertė, ne tik medžiaginio pobūdžio, bet ir to jausmo, kad Lietuva dar turi draugų ir nėra visai pamiršta.

"The Scotsman" šluosto vaikučių ašaras

Paskutinę šaltąją žiemą kentė nuo šalčio ypač mergaitės, bet "nežiūrint paraudusių nosių ir ašarojančių akių, lankė pamokas", gi dabar, girdėjau, jų akys žiba, visi bus šiltai apsirengę ir apsiavę, nes vėl dėka "The Scotsman" skaitytojų, didelė siunta drabužių ir batų vėl plaukia iš Leith uosto į Hamburg-Diepholz.

Savim pasitikinti tauta

Be galo gaila būtų, jei visa, ką Lietuva buvo turėjusi ir dar turinti pasauliui duoti, būtų nesugrąžinamai šiam pasauliui prarasta. Pasaulio labui tai yra puiki, nepriklausoma, sunkiai dirbanti, savimi pasitikinti tauta, kuri turi vertingų savybių, mūsų laikais mažai tepaisomų kitur.

Diepholzas yra daugiau nei mokykla...

Diepholzas yra daugiau nei mokykla paprasta prasme. Tai simbolis nemirštančios Lietuvos ir pasitikėjimo, kad teisingumas laimės pergalę ir kad užpuolikas bus išvarytas iš jų krašto, kai grįš dabar po pasaulį išblaškyti lietuviai į tėvynę, — tai simbolis šių jaunų žmonių pasiryžimo pasiruošti vadovauti tėvynei atstatyti, nepaisant visų kliūčių.

O tuo tarpu Laisvosios Lietuvos vėliava...

O tuo tarpu Laisvosios Lietuvos vėliava: geltona, primenanti krašto kviečius, žalia — jos girias bei laukus, ir raudona — jos kraują, — kiekvieną rytą iškilmingai keliama Diepholze, virš to mažo Lietuvos sklypelio, tolimame ir skurdžiame (Vokietijos) krašte."

Mr. John F. Stewart'ui lietuviai iš visos širdies linki sulaukti ilgiausių metų ir sutikti jį vėl Kauno Laisvės Alėjoje arba Vilniaus Gedimino gatvėje, kaip savo gerąjį Uncle John, kuriuo vardu jis leidžia mums ir pageidauja jį vadinti.

Dėkodami visiems už nuoširdų bendradarbiavimą per praėjusius metus, linkime visiems Linksmų
ŠV. KALĖDŲ IR LAIMINGIAUSIŲ NAUJŲ METŲ!
Valdyba, Nariai ir post'o spaudos vedėjas
John Jakubs

Christmas Greetings

We have reached the happy season
When we let our worries drop
When we cease to think of orders
And refrain from „talking shop".

But — excuse us for a moment
While we write a line or two,
For we still must speak of friendship
And that means to talk to you.

You have helped to keep wheels turning
As they have, day after day,
And this message is to thank you
Very much in every way.

You've been loyal and considerate
As now the old year ends,
We will face the New Year happy
Since we know you are our friends.

DARIUS–GIRĖNAS POST
NO. 271
AMERICAN LEGION DEPT. OF ILLINOIS
4416-20 S. Western Ave. Chicago 8, Ill.
LAfayette 3-8484 VIrginia 7-3939
Meetings second monday of each month
STEVE GAY — Commander

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ
LINKI SAVO KOSTUMERIAMS, DRAUGAMS
IR PAŽĮSTAMIEMS

FRIENDLY TAVERN AND HALL
ANTANAS PUTIS, Savininkas
2548 W. 69th St. Tel. REpublic 7-9875
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIŲ GĖRIMŲ.
Jauki, moderniškai įrengta salė išnuomuojama: susirinkimams, šokiams, vestuvėms ir kt. įvairiems parengimams.
Dėl išnuomavimo reikia susitarti išanksto.
Come and see television. — Latest sport events

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
Linkime Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

GUST IR MARTA STAKAUSKAI,
SŪNUS JUOZAS IR ŠEIMA
UŽEIGOS savininkai
4600 So. Marshfield Ave. Tel. VIrginia 7-8470

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
Linkiu Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams
★
SOUTHWESTERN SERVICE STATION
7000 So. Western Ave.
South West Corner
ir RAINBOW INN, 6538 So. Western Ave.
GRovehill 6-9344
Sav. JOE BAUBKUS Tel. GRovehill 6-9482

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
Linkiu Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

JULIUS KUZAS
WHOLESALE MEAT
DISTRIBUTOR
6840 S. Artesian
Avenue
Chicago, Illinois
Telephone WAlbrook 5-8744

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Didžiajam mūsų geradariui J. Eminencijai Romos Kardinolui J. Pizzardo.
Lietuvių Kolegijai Romoje.
Dienraščiui "Draugui".
Mano brangiems Nekalto Prasidėjimo Svenč. Panelės parapijos parapijonams.

Klebonas Prelatas Kun. A. Briška
Fundatorius Lietuvių Kolegijos Romoje

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
Linkime Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams

JULIA'S RESTAURANT
STANLEY, JULIA IR SŪNUS BENEDIKTAS, Sav.
4656 S. Western Ave. Tel. VI. 7-9400
CHICAGO, ILLINOIS

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ
Linkime Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

Antanas Damaska Ir Sūnus
Parduoda anglis, koksą ir malkas — Perkraustom baldus
4409 S. Artesian Ave. VIrginia 7-2839

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ
Linkime Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams

JAMES TAVERN
IG. IR ONA PAURAZAI, Sav.
2942 W. Pershing Rd. Tel. VIrginia 7-8826

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
Linkiu Visiems Savo Pacijentams ir Draugams

DR. ANTHONY LUKASZEK
DANTISTAS
2158 W. Cermak Rd. Chicago, Ill.
Telefonas VIrginia 7-6485
Ofiso valandos: nuo 10 val. ryto iki 8 val. vak.

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linki
Taupytojams
Ir
Skolintojams

CRANE SAVINGS & LOAN ASS'N.
B. R. PIETKIEWICZ, President

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Linki Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams

A. J. TAVERN
ANTANAS ir JULIA VERBICKAI, Sav.
Degtinė, vynas, alus ir malonus patarnavimas dėl visų
3204 S. Halsted St. DAnube 6-9441

TAUTOS GARBINGUMĄ PRISIMINUS

O. V.

Pasižvalgius po lietuvių kolonijas, tiesiog malonu darosi, kaip gražiai kuriasi ir tvarkosi lietuviai, ypač jaunieji atvykėliai.

Dar tik prieš du metus įžengę į šią šalį, o jau žiūrėk gyvena savo namuose, turi savo biznius, nors dar neišsimokėtus, bet gražiai tvarkomus ir skolas skubiai mažina.

Didelė dalis tautiečių pirko automobilius ir jau išsimokėjo. Dalis įsijungė sąjungininkais į didesnius biznius. Dalis taupo pinigus, net labai sunkiai ir kantriai dirbdami, nes nori susikurti sau gražesnį gyvenimą.

Gražiausia tai, kai daugelis, nežiūrėdami vargo, siekia mokslo, dirbdami kartu patys, arba jų šeimos nariai aukojasi už juos. Ir svarbiausia, kaip malonu, yra daug tarp jų, kurie nepamiršta ir lietuvių kultūrinių reikalų, nepaskęsta tik savo materialiniuose rūpesčiuose, bet padeda ir lietuviškai knygai, ir draugui, nelaimės ištiktam, likusiam Vokietijoje, padėdami patys ar jieškodami aukų iš kitų, "auką" nučiupdami.

Juos visus galima sveikinti, verti tikrai gilios pagarbos. Ir šiam kraštui, ir savo tėvynei jie nešą garbę ir pasididžiavimą.

Ir tik nedidelė dalis tautiečių stumia dieną iš dienos, savo sunkaus darbo vaisius palikdami tavernose. Jų ateitis liūdna ir nors skaudi tiesa, bet neša jie ne tik sau nelaimę, bet ir visiems tautiečiams, jie nebetiks niekur ir kiekvienas kraštas kratytųsi jų, kaip nuo raupsais apsikrėtusių, ypač jiems pasenėjus.

Čia noriu paminėti dar grupę žmonių, kurie iš paviršiaus atrodo žengia garbingais keliais, bet iš tikrųjų serga nejautrumo liga, pasidarę savanaudžiai iš blogos valios, ar iš apsileidimo.

Tai žmonės, atvykę į šį kraštą ir siekdami geresnio rytojaus ar šiaip užklupti vargo, buvo reikalingi didesnės artimųjų pagalbos. Tai skolos tarp draugų ir pažįstamų. Lietuviai pagal seną paprotį buvo linkę greit paskolinti, be jokių paskolos raštų ar vekselių, tik ant žodžio. Garbės skola paprastai buvo grąžinama skubiau ir tiksliau. Gražu paduot ranką bėdoje, liūdna, kad, atrodo, garbingi žmonės iš to naudojasi.

Jo draugo sunkiai uždirbtus pinigus, kuriuos anas taupo, tas ramiausiai naudojasi savo patogumams visai nejausdamas sąžinės graužimo. Perka namus, taisosi liuksusinius baldus, bet neprisimena savo pažįstamo, kuris jam paskolino kadaise pinigų, norėdamas jam padėti, o ypač kai neturi jokio raštiško įrodymo.

Ką tu žinai, kas su tavim rytoj atsitiks, ir kas grąžins tavo skolą tam geram žmogui, kuris tau gera padarė?

Ir kaip skaudu yra, kai sako: "Mano geras pažįstamas vakar prigėrė ežere... Gaila žmogaus, bet ir mano du šimtai dolerių nuskendo su juo, jis buvo pasiskolinęs be rašto". Jų niekas jam jau negrąžins, nes neturi įrodymų.

Garbingas žmogus, norįs grąžinti, paprastai nedrįsta iš geriausio draugo skolintis pinigų be išdavimo kvito ar vekselio. Kam versti savo draugą dar turėti rūpestį, kad kas atsitiks ir nebeatiduos.

Todėl patartina visiems atkreipti dėmesį į tai:

Pirmiausia, — ar tikrai atsilyginta savo sponseriui? Daug yra kuklių žmonių, kurie iš savo sunkaus prakaito siuntė siuntinius, mokėjo kelionpinigius, vaišino, priėmė pas save, o atvykėlis nesitenkina net paklausti, kiek esąs skolingas jam.

Verčia tą gerą žmogų dar žemintis prieš jį ir paprašyt grąžinti skolą, arba nusivylusiu žvilgsniu numot ranka ir pasakyti: pasimokiau...

Ge! jis tau dovanojo ar dovanos viską, bet reikia paklausti jo. O jei tu, būtum jo vietoj?

Nemokėti nuomų, nepaimant kvito iš šeimininko.

Jei esi šeimininkas, išduok kvitą, gal jis nedrįsta paprašyti, tai tavo pareiga. Tuo išvengsit abu nemalonumų.

Nesiskolink pinigų, neišduodamas kvito ar vekselio. Atiduok skolą sutartu laiku, nemažinant savo garbės, nesilaikant žodžio.

Kas iš to, kad tu turi namą, automobilį, o esi savo pažįstamo ar draugo skriaudikas. Kuris savo sunkiai uždirbtus pinigus norėtų panaudoti savo reikalams, jis turi pirmas tam teisę. O yra dar tokių, kurie drįsta girtis ir didžiuotis savo pasisekimu, pamiršdami, kad jie širdy žemi žmonės.

Kaip skaudu, kad posakis: "Nori netekti draugo, paskolink jam pinigų" turi tiesos jau ir lietuvių tarpe, pas kuriuos grąžinimas garbės skolų stovėjo augščiau už vargą.

Nepirk, jei negali iš karto išsimokėti, neprisidaryk skolų, ypač privačių, nė iš įstaigų, kurios iš to gyvena.

Atsimink, kad kiekvienas, kuris moka uždirbti, mokės ir sunaudoti savo pinigus ir laikyk savo garbę augščiau už patogumus.

Jei negali tuoj grąžinti, nors pasiaiškink, išduok raštą, kad esi jam skolingas, nes rytojus kiekvieno nėra tikras.

Be to, kokia skriauda tam, kam nuoširdžiai reikia, o negauna pasiskolinti, nes žmonės jau apsivylę ir nebeduos, o be to, gal tau pačiam reikės ir negausi, kad ir didžiausiam reikalui atsitikus.

Šių blogumų lietuviai turėtų privengti daugiausiai. Skola — ne žaizda, neužgys, ir bado čia nėra.

Dieve, padaryk mane Tavo taikos instrumentu. Ten kur yra neapykanta padėk man matyti meilę; ten kur yra įžeidimas, atleidimą; ten kur yra abejonė, tikėjimą; ten kur yra nusivylimas, viltį; ten kur yra tamsa, šviesą; ten kur yra liūdesys, džiaugsmą.

— *Šv. Pranciškus Asižietis*

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
LINKIME
Visiems Savo Taupytojams ir Skolininkams

PUBLIC SAVINGS & LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
1610 West 63rd Street
WA. 5-8121

Continental Savings and Loan Ass'n.

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
Linkime Visiems Savo Šėrininkams ir Draugams

PERSONNEL:

VICTOR D. GAPS, President
JOHN W. THOMPSON, V.-Pres.
V. P. PIERZYNSKI, Sec'y-Treas.
JOSEPH J. EZERSKI, Director
MICHAEL KOLLING, Director
CLIFFORD LYTLE, Director
STANLEY CZEKUTIS, Director
JOHN YUSKA, Director
LORRAINE BECZAK, Director
LILIAN KOLLING, Clerk

Continental Savings and Loan Ass'n.
4559 SO. PAULINA STREET
Chicago 9, Illinois — YArds 7-0145

Šventų Kalėdų Švenčių Proga

sveikinu Šv. Mykolo parapijiečius, visuomenės veikėjus, draugus ir pažįstamus. Linkiu visiems sutartinai darbuotis, kaip parapijos darbuose, taip ir visuomeniniam veikime.

Kun. P. A. Gasiunas
Šv. Mykolo Parapijos Klebonas

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
Linkime Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

Mr. ir Mrs. Wm. J. Kareiva
Savininkai
BILL K'S LIQUORS & TAPROOM
4644 S. Paulina St. Tel. BIshop 7-9590
CHICAGO 9, ILL.

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
Linkime Visiems Mūsų Kostumeriams ir Draugams
Kuriems Per 35 Metus Bandėme Mandagiai Patarnauti

UNIVERSAL SHOE STORE
3335 So. Halsted St. Chicago, Ill.
A. ZALECKIS ir J. MARTINAUSKAS
Savininkai
Telefonas - YArds 7-0525

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
Linkiu Visiems Savo Draugams ir Pažįstamiems

SACHARSKI & SON, FUNERAL HOME
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Moderniška Koplyčia Dykai
1735 Wabansia Ave. Chicago, Ill.
Telefonas BRunswick 8-2535

Šv. Kalėdų Proga Sveikinu

visus parapijiečius, parapijos rėmėjus ir geradarius. Nuoširdžiai linkiu visiems gausios Kristaus palaimos, visuose jų darbuose, "Draugui" ir visam jo štabui kuogeriausio pasisekimo.

Kun. V. Černauskas
Šv. Juozapo Parapijos Klebonas

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
Linkiu Visiems Savo Pacijentams Ir Draugams

DR. AL. M. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4204 Archer Ave. VIrginia 7-1886
CHICAGO, ILLINOIS

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ
Linkiu Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams

PETER P. MANKUS
PUIKUS DRABUŽIŲ SIUVIMAS
Taipgi
VALYMAS IR PROSIJIMAS
2230 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone FRontier 6-0198

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
Linkiu Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

★

CHEMINĖ RŪBŲ VALYKLA
Valome, prosijame ir taisome. Taip pat siuvame naujus rūbus: vyrams ir moterims.
ANTOINETTE PAŠKAUSKAS
2449 West 69th Street Tel. WAlbrook 5-3617

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
Linkime Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams
ALEX IR ANASTAZIJA TUNKIAI
GROCERY and MEAT MARKET
4624 South Wood St. Chicago, Illinois
Phone VIrginia 7-8025

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
Linkime Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams

PETE'S FOOD STORE
ir "DRAUGO" stotis
PETRAS ŠMITAS, sav. prieš Šv. Jurgio bažnyčią
901 West 33rd St. Tel. YArds 7-0087
Chicago 8, Illinois

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ
Linkime Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams
PETRAS ir ELENA VENGELIAUSKAI
UŽEIGA, SVETAINĖ, IŠNUOMAVIMUI
VESTUVĖMS IR KITIEMS PARENGIMAMS
1500 So. Talman Ave. — tel. VIrginia 7 - 8465

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
Linkime Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams!
Sukys - Doody - Antonisen
INC.
3252 So. Halsted Street CAlumet 5-2520

NACINIS NIHILIZMAS

P. STRAVINSKAS, Cleveland, Ohio

Didelis krikščionybės priešas, vokiečių filosofas *Friedrich Nietzsche,* kurio viršžmogystės (Uebermenschentum) filosofija turėjo nemaža įtakos naciams jų doktrinai kurti, paskutiniame savo veikale *„Der Wille zur Macht"* (to veikalo įžangoje) šiurpiais žodžiais nusakė, kas laukia nuo Dievo atplėštos žmonijos artimiausioje ateityje:

„Ką aš pasakoju, tai yra sekančių dviejų šimtmečių istorija. Aš aprašau tai, kas ateina, ko nieko kita ir negali ateiti — tai nihilizmo užėjimas (die Heraufkunft des Nihilismus). Ši ateitis jau kalba šimtais ženklų. Šis likimas jau reiškiasi visur. Mūsų europinė kultūra jau seniai juda savo įtampos tortūra — įtampos, kuri dešimtmetis iš dešimtmečio augo ir išaugo lyg į kokią katastrofą: neramiai, jėgos galia, griaunamai, panašiai į srovę, kuri veržiasi prie galo, kuri nieko negalvoja ir bijosi pagalvoti..."

Nihilistinė XX-jo amžiaus srovė, kuri, filosofo žodžiais tariant, „veržiasi prie galo, kuri nieko negalvoja ir bijosi pagalvoti", Friedricho Nietzsches tėvynėje kaip tik daugiausia pasireiškė jo antikrikščioniškos „viršžmogystės" filosofijos paveldėtojų nacių viešpatavimo metu.

Nacinis nihilizmas reiškėsi, pirmiausia, religinio autoriteto sugriovimu. Naciai buvo užsibrėžę sunaikinti visas esamas religijas, ypač gi per 1200 metų vokiečių tautoje prigijusią ir giliai šaknis įleidusią krikščionybę.

Vos patekęs į valdžią *Adolfas Hitleris* artimiausių savo idėjos draugų būrelyje šiaip aiškino savo ir nacionalsocializmo pažiūras į religiją, ypač į krikščionybę:

„Su religijomis, nežiūrint kokia jų bebūtų, yra vienas ir tas pats. Jos neberuti jokios ateities. Kiekvienu atveju vokiečiams. Fašizmas siekia Dievo vardu sudaryti taiką su Bažnyčia. Aš padarysiu tą pat. Kodėl ne? Tas betgi nesulaikys mane išrauti krikščionybę Vokietijoje su kelmu ir su stiebu, su visomis jos šaknimis ir plaušonis (mit Stumpf und Stiel, mit allen seinen Wurzeln und Fasern)... Ilgaskverniai (Pfaffen) turės patys sau išsikasti duobę. Savo mielą Dievą ji mums išduos... Vieton ikšiolinio savo Atpirkėjo kraujo jie celebruos grynąjį mūsų tautos kraują; jie priims vokiečių dirvos vaisius, kaip šventąją dovaną, ir valgys, kaip amžinosios tautinės bendruomenės simbolį, lygiai kaip jie iki šiol valgo savo Dievo Kūną". (Hermann Rauschning — Gespraeche mit Hitler — Europa Verlag, New York, 1940, 50 ir 51 psl.).

Iš esamų Vokietijoje tikėjimų Hitleriui arčiausiai buvo prie širdies tai įvairūs „patriotiniai" religiniai sąjūdžiai, kurie ieškojo „pirminių germanų tautos šaltinių", vad. šiaurinės religijos (nordische Religionen). Mat, tų religijų apaštalai dirbo tą patį darbą, ką ir Hitleris: jie kėlė tautoje nerimą, žalojo tautos dorinę - religinę sąmonę ir griovė religinį autoritetą, vesdami tautą į nihilizmą.

Tame pat savo pasikalbėjime su savo artimais idėjos draugais Adolfas Hitleris šiaip charakterizavo tuos „pirminius germanų tautos šaltinių" gaivintojus ir jų veiklą:

„Šitie profesoriai ir tamsuoliai (Diese Profesoren und Dunkelmaenner), kurie steigia savo šiaurines religijas, man tik visa gadina. Kodėl aš juos pakenčiu? Jie padeda sugriauti (sie helfen zersetzen), vadinas, padaryti tai, ką mes šiuo metu tik ir galime padaryti. Jie kelia neriną (Sie stiften Unruhe). Bet kiekvienas nerimas yra kūrybinis (alle Unruhe ist schoepferisch)... Kai jie pašalins autoritetą ir iš visa to padarys tiktai tuščią, nerėžtingą frazeologiją, mes priversime jų religijas sunaikinti iš vidaus. Ar tai mus pavyks? Tikras dalykas — sicher und gewiss" (H. Rauschning, Gespraeche mit Hitler, 52 psl.).

Matome, kad naciniai nihilistai savos iniciatyvos (nuoširdžius) germanistiškos pagonybės gaivintojus laikė tik maurais, rengiančiais dirvą nihilizmui ir padedančiais jiems esamas religijas suiikviduoti.

Ką manė Hitleris ir jo pasekėjai daryti, esamas religijas sunaikinę? Ar jie manė vokiečių tautą palikti visai be religijos? O, ne! Jie norėjo duoti tautai jų pačių sukurtą religiją, primesti masėms savą doktriną, savą pasaulėžvalgą.

Atidengęs nacionalsocializmo tikslus sugriauti vokiečių tautoje visas esamas religijas, sukūręs ateities vaizdą apie visų religijų griuvėsius, Hitleris toliau aiškino ir spėjo vokiečių tautos ateitį savo draugams:

„Ir tuomet, kai jau tieš bus pažengta (vadinas, kai krikščionybė iš pagrindų Vokietijoje bus sugriauta ir kitos religijos bus sunaikintos — P. Str.), bažnyčios vėl bus pilnos. Jei tik mes norėsime, jei tik mes savo tikėjimą turėsime, kuris ten bus praktikuojamas. Iki tol betgi praeis dar geroka valanda". (H. Rauschning, Gespraeche mit Hitler, 51 psl.).

Mat, Hitleris aiškino, kad vokiečių tauta be *savo* tikėjimo „gyventi ir laikytis negali".

Koks gi tas vokiečių tautos tikėjimas yra, Hitleris ano savo pasikalbėjimo metu dar nežinojo. Jis pareiškė:

„Koks jis (tas tikėjimas — P. Str.) yra, to dar niekas nežino. Mes tik jį jaučiame. Bet to neužtenka" (H. Rauschning, Gespraeche mit Hitler, 52 psl.).

Taigi matome, kad naciai, pasikesinę sugriauti Kat. Bažnyčią, išrauti iš vokiečių tautos 1200 metų krikščionybę ir likviduoti visas esamas religijas, patys nežinojo dar, ką jie tautai vieton išplėštos religijos duos. Argi tai nėra nihilistų darbas?

Neilgai trukus, naciai priėmė Alfred Rosenbergo sukurtą doktriną, kurios šaltinius mes esame paminėję ankstesniame savo straipsnyje „Rudasis internacionalas". Nacių programoje buvo paskelbta, kad jie išpažįstą „pozityvinę krikščionybę, kuri nėra surišta su jokia konfesija". Tai yra krikščionybė be Kristaus...

Didžiausiu intensyvumu nacių „filosofams" su Alfredu Rosenbergu priešakyje dirbant, buvo pagaliau išryškintas nacinės doktrinos „koranas", kuris savo žiaurumu neturi sau lygaus ir toli pralenkia net bolševikinę doktriną.

Totalistinė — nacinė pagonybė, neigianti žmonių giminės vienybę, visų pasaulio tautų ir žmonių (kaip to paties Dievo vaikų) broliškumą, paminanti krikščioniškosios artimo meilės principą, nuasmeninant žmogų ir nužmoginanti žmonių bendruomenę, atsiremianti į šiurpulingą biologinį determinizmą, nacinių propagandistų buvo skleidžiama vokiečių tautoje gražiais šūkiais ir motyvais, išnaudojant piktam vokiečių patriotinius jausmus.

Nacių sukurtoji tėvynės meilės ir augštų patriotinių „vertybių" doktrina buvo betgi tuščia, dirbtina ir jos idealams patys kūrėjai netikėjo.

Ta „patriotinė" doktrina jiems buvo reikalinga tik masėms užvaldyti. Tatai labai ryškiomis spalvomis mums pavaizduoja buvęs nacinio sąjūdžio kūrėjas, artimas Hitlerio draugas, buv. Dancigo miesto senato pirmininkas *Hermann Rauschning* (kurio užfiksuotus Hitlerio pasikalbėjimo žodžius augščiau pacitavome) savo knygoje „Nihilizmo revoliucija („Die Revolution des Nihilismus):

„Doktrina galioja tiktai masei. Doktrina nejeina į tikruosius revoliucionierių tikslus. Ji yra tiktai masių užvaldymo instrumentas. Pats gi elitas stovi virš jos...

Kas skirta masei, tas neriša elito. Elitas turi savo specialias pažiūras ir laisves. Programa, oficiali pasaulėžvalga, ryšingumas ir tikėjimas (tuo, kas skelbiama — P. Str. yra privaloni tiktai masei. Elitas tuo nėra surištas. Jokia pasaulėžvalga, jokia etinė norma". (Hermann Rauschning — Die Revolution des Nihilismus — Kulise und Wirklichkeit im Dritten Reich — Europa Verlag, Zuerich — New York, 38 psl.).

Taigi matome, kad paties buvusio nacių ideologo (vėliau savo paties „mokslo" išsigandusio, nuo nacių atskilusio, į užsienius pabėgusio) Hermann Rauschning liudijimu naciai yra patys didžiausi nihilistai, kokius tik galima įsivaizduoti. Tai yra žmonės be jokios pasaulėžvalgos ir doktrinos, nesilaiką jokios etinės normos.

Vienintelė jų „etinė norma", kuri juos jų pačių uždarame rate riša ir vienas antro atžvilgiu įpareigoja, tai yra jų tarpusavinė „kameradinė" draugystė. Štai, to paties Hermann Rauschning žodžiai:

„Tiktai vienas juos (nacius — P. Str.) įpareigoja — tai absoliutinis laikymasis savo 'kameraderijos' (Kameraderie) tarp savęs, savo pašvęstųjų rate" (H. Rauschning — Die Revolution des Nihilismus, 38 psl.).

Kiek nacinis nihilizmas yra paveikęs mūsų tautos sąmonę, kiek jis reiškiasi kaikurioje mūsų spaudoje vykdomu planingu religinio autoriteto griovimu ir įvairių fikcinių doktrinų kūrimu, o lygiai taip pat ir įvairios formos „kameradinės" draugystės laikymusi („kameradinėmis" veikalų recenzijomis ir pan.) — lai sprendžia pats skaitytojas iš akivaizdžiai mūsų gyvenime matomų atitikmenų.

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
Linkime Visiems Lietuviams!
Šv. Šeimynos Prieglaudos
HOLY FAMILY VILLA
Gyventojai
ir
KUN. S. ADOMINAS, Kapelionas
ORLAND PARK, ILLINOIS

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
Linkime Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams

PIVARŪNAS BAKERY
BAKERS OF
"WINNER BREAD"
LIETUVIŠKA DUONA
4622 S. Marshfield Avenue
Tel. FRontier 6-4622

Merry Christmas

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
Knygų Leidėjus ir Spaudos Darbininkus
— Sveikina —
BUTVILAS PRESS
911 West 19th Place Chicago 8, Ill.
Phone: CAnal 6-1041
Spausdiname knygas, brošiūras, programas ir kitus prekybinius raštus

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
Linkime Visiems Savo Draugams Ir Pažįstamiems

DAN IR DELLA KURAIČIAI

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
Linkime Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

Baltutis Oil Company
2625 W. 47 St. Tel. LAfayette 3-0390

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
IR
Laimingų Naujų Metų
linkime visiems mūsų kostumeriams, draugams ir visiems lietuviams

Šia metinių švenčių proga mes tariame širdingiausį ačiū visiems mūsų kostiumeriams ir draugams, kuriems turėjome progos suteikti kokį nors finansinį patarnavimą per praeitus metus. Mes — valdyba, direktoriai ir raštinėse patarnautojai—dėjome visas pastangas, kad užsitarnauti jūsų draugiškumą ir pasitikėjimą, ir jeigu mes tą pasiekėme, tai mūsų šios metinės Kalėdų šventės tikrai bus mums linksmos.

O jums ir visiems, kurie jums yra brangūs, mes linkime laimingiausių ir linksmiausių Kalėdų švenčių ir 1953 naujų metų, kupinų visko, ką tiktai jūsų širdis trokšta.

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASS'N.
JONAS PAKEL, Prez.
6234 S. Western Ave. Grovehill 6-7575
Turtas Virš $9,000,000.00

Padėti pinigai iki $10,000.00 apdrausti Federalės Valdžios Agentūros

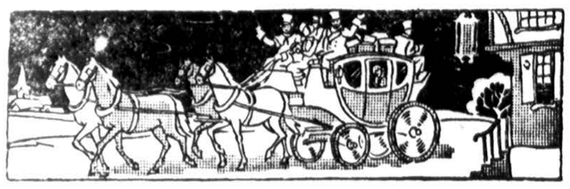

PRAEITIES SILUETAI

M. SUMANTAS, Rockford, Ill.

Ką tik perskaičiau latvių laikraštyje LAIKS, kad miręs "pulkvedis" Janis Vitolis. Tai bus turbut tas pats malonus pulkininkas Janis Vitolis, labiau ūkininko negu kario išvaizdos su kuriu teko daug karčių valandų 1945 m. už geležinės uždangos išgyventi. Mes tada nežinojom Jaltos išdavystės, persikombinavome ir pakliuvome į rusų būčį Sudetuose. Rasti išėjimo keliai nesisekė. Tiesa, kartą metėmės su Juozu B. į einantį į Vakarus traukinį ir prašliaužę uždangą, amerikiečių kareivių tapome išsodinti. Aš likausi sargybos baste lyg ikaitu, o Juozas iškiutino ieškoti rajono komendanto ir teisybės. Tik vakarop pastebėjau jį tolumoje grįžtantį. Visados tiesus tuo kartu ėjo palinkęs ir nuliūdęs. "Uždanga betkokiam perėjimui uždaryta", — toks buvęs komendanto atsakas. Taigi ir grįžome į rusų prigrėmėjusį Karlsbadą. Mūsų sustojimo vieta — nuošali priemieščio mokykla įsiveržę rūsai. Sargas vokietis įsiveržę rūsai. Sargas vokietis visaip kaip pirštais kareiviams aiškino, kad 1-mo augšto išvietės sugedę ir šviesos nėra. Išviliojęs ruskelius ir apnakvydino 2-me augšte, mus perspėjęs laikytis tyliai, tyliai...

Kitą kartą vėl vos nepražudė marmeladas. Moterys nusiskundė, kad nebegauna marmelado vietos krautuvėlėje. Prireikė maisto skyriaus antspaudos, kad marmeladą, vienintelį vaikų produktą, kitur būtų galima pirkti. Dėstom reikalą maisto skyriaus valdininkui čekui dviese. Čekas tik paraudonavo ir kad pradės mus plūsti: "Jums padai svyla! nebegalite laukt. Politikos oras nebepatinka. Pažįstu tokius ponus. Jus anon pusėn, pas amerikiečius, taikotės spruk ti. Nejieškokite kvailesnių už save, — šukavo įdūkęs čekas. "Aš jus kiaurai permatau! Mano akis aštri!". Ir pasidaręs iš rodomo piršto neva monoklį, piktu žvilgsniu mus badydamas pradėjo artyn slinkti. Mes gi atsiprašinėdami, skersomis, nėrėm iš įstaigos, kol dar nepašaukta raudonoji policija. Po tiek nesekmių guliu kartą augštielninkas, stengdamasis nors lubose sugauti betkokią išsilaisvinimo vilties kibirkštėlę. Kambaryje dūmai ir garai nuo pečiuko, prie kurio moterys gaminasi daržovines sriubas. Pro garus ir dūmus matau įeinantį Janį Vitolį. Kur ir kada su juo susipažinau, dabar nebepasakyčiau. "Ilsėkites, ilsėkites!" — jis mane besikeliantį sudraudžia. "Girdėjau, kad buvote kelionėje?" kimšdamas pypkutę jis toliau kalba.

"Reikėjo tad ilsėtis. Kojos bus mums dar labai pravartu, kol laisvąjį pasaulį pasieksime. Kaip jūs apsisprendę tikėjimo dalykuose?" — jis mane klausia. "Tikintis? — tai gražu. Svarbu išsilaikyti tikėjimo tvirtovėse ir nepasiduoti nevilčiai. Apvaizda vėl išves mus į gyvenimo kelius. Vargas, kad mes menki krikščionys. O dabar tik vienybės! Jei aš sužinosiu kokį takeliukštį į anapus, jums pranešiu, jei jūs ką nors, — man. Tik vienybės!"

Mums bešnekant, jo žvilgsnis užkliuvo ant knygos mano palangėje.

"Jūs net knygų iš Lietuvos atsivežę? Aš iš Latvijos tik su pypke ir lazda!" Knyga buvo Naujas Testamentas Liuterio, rastas ten pat Sudetuose fabrike, ir mano paimtas, kad komunistai nesunaikintų. Knyga pasiūliau Vitoliui. Jis apsidžiaugė ir prašė dedikacijos. Tą vakarą, išėjęs į kalnų miškus, Janiui Vitoliui surašiau šiuos žodžius:

Mūsų klaikioj, ilgoj kelionėje, kaip peteliškės sukamės prie žvakės, pražūties.

Mes žūsime! — silpni vaitoja. "Jus žūsite!", — džiugauja sūnus nebūties...

Klaidžiuose vingiuose tik Tu nenusimink, kelionių broli.

Kelius į toį, kaip iki šiol mums Kristus rodys,

Varge paguos Jo šventas, šventas žodis."

1945 m. liepos mėn., Karlsbad.

Janis Vitolis pirmas pralindo į Vakarus. Pažadą šventai tesėjo, praėjimo kelius mums pranešdamas. Vėl teko jį Pilzene trumpam pasivyti, o paskui jis dingo begaliniuose Vokietijos griuvesiuose ir stovyklose. Viešumon nebepasirodė. Tokie žmonės formuoja gyvenimą vienatvėje ir tyloje. Teko su jo tautiečiais kartu stovykloje gyventi ir su vienu kitu arčiau susidraugauti, tik velesnės pažintys mano sąmonėje paprasto ir nuoširdaus Janio Vitolio asmens spinduliavimo nebeuždengę.

Janį Vitolį dar kartą tikiuosi pavyti tik jau už šios tikrovės ribų. Tupiu kelioliktas mėnuo sanatorijos keturiose sienose ir mano ilgos kojos į gyvenimo platumas nebeišneša...

"Ir ji pagimdė pirmgimį savo sūnų, suvystė jį vystyklais ir paguldė jį prakarte, nes jiems nebuvo vietos užeigoje"

(Luk. 2, 7)

Ką ypatingai reikia vertinti pas Galilėjų, tai jo, nežiūrint visų audrų, ištikimai išlaikytą katalikiško tikėjimo dvasią. Galilėjus mirė 1642 metais sausio 8 d. dievotai priėmęs šventus sakramentus, gavęs ypatingą popiežiaus Urbono VIII palaiminimą. Jo paskutinio laiško žodžiai buvo: "[illegible] pasivedu Jūsų maldoms".

— Astronomas *Ad. Mueller*

Linkėjimai nuo
ALGIRDO BRAZIO
Metropolitan Operos dainininko

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
Linkime Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams
Barbora Pankauskas, sav.
Ir Antanas ir Sofija Lorencai
GROSERNĖ
2021 Canalport Ave. Tel. Canal 6-6574

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
Linkiu Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams
JONAS INN
JONAS ANDRIŠIUNAS, Sav.
Užlaikom Aukštos Rūšies
ALŲ — VYNO — GĖRIMŲ
700 W. 31st St. Tel. VIctory 2-9440

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ
Linkiu Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams
Della's Tavern
DOMICELĖ KETVIRTIS, Savininkė
2543 W. 45th St. Tel. LAf. 3-4595

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
SVEIKINAM VISUS SAVO DRAUGUS, KAIMYNUS IR PAŽĮSTAMUS IR LINKIME
ANTANAS IR GENOVAITĖ MILAUCKAI
★
1837 S. 49th Ct. Cicero 50, Illinois
Telefonas OLYMPIC 2-0205

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
Linkime Visiems Kostumeriams ir Draugams
★
ARCHER AVENUE FURNITURE CO.
JUOZAS IR KAZIMIERA KAZIKAIČIAI
SALIONO SETŲ GAMINTOJAI
4140 Archer Ave. Chicago, Illinois
Tel. LAfayette 3-3516

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
Linkiu Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams
BLAISE STUDIO
Portrait & Commercial Photography
BLAISE KAZLAUSKAS, Sav.
150 Broadway Melrose Park, Ill.
Tel. FIlmore 4-2317

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ
Linkiu Visiems Lietuviams
ED. PRIGNANO
FUNERAL HOME
Suteikia Mandagų ir Simpatišką Laidotuvėms Patarnavimą
MODERNIŠKA KOPLYČIA
1810 Lake Street Melrose Park, Ill.
Ofiso Tel.: FIlmore 4-0635
Resid. Tel.: FIlmore 4-6074
Privatinis Ambulansas. Karai Renduojami Visokiems Reikalams

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
Savo Kostumeriams, Draugams ir Pažįstamiems
Linkiu
★
IGGIE'S TAVERN
IGNACAS BRUŽAS
SAVININKAS
2014 Canalport Av. Tel. Seeley 3-8082

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
Linkime Visiems Kostumeriams ir Draugams
LIETUVIŲ UŽEIGA
ANELĖ BELINIS — Savininkė
★
122 East 105th St. PUllman 5-2533

Biznieriams apsimoka skelbtis "Draugė".

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
Su giliu dėkingumu sveikiname visus Kongregacijos Rėmėjus. Reikšdamos savo padėką Jums visiems, dalyvausime Šv. Mišių novenoje, kuri bus aukojama mūsų koplytėlėje nuo Kalėdų pirmos dienos iki sausio antros dienos už visus Nekalto Prasidėjimo Seserų Gildos veikėjus bei narius, Amžinuosius Rėmėjus, Garbės Rėmėjus ir visus Geradarius, kad Dieviškasis Kūdikėlis palaimintų Jūsų gyvenimą ir kiekvieną Jūsų auką įskaitytų į nenykstantį turtą amžinybėje.
Nek. Pr. Švč. P. Marijos Seserys

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ

S. Balzekas, Sr.

Kostiumeriams
Draugams
ir
Visiems
Lietuviams

S. Balzekas, Jr.

BALZEKAS MOTOR SALES, Inc.
"U WILL LIKE US"
CHRYSLER—PLYMOUTH DISTRIBUTOR
4030 Archer Avenue Telephone VIrginia 7-1515

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

LINKIME VISIEMS

MŪSŲ DRAUGAMS IR PAŽĮSTAMIEMS

Mr. and Mrs. Stanley P. Mažeika

IR

Mr. and Mrs. John G. Evans

(EVANAUSKAS)

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkime Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams

JOHN'S FOOD MART

JONAS ir STELLA BUTVILAI, Sav.

★

1501 S. 49th Ave.—Cicero, Ill.—Olympic 2-3722

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkime Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

JURGIS IR ELENA KWAINAUSKAI

CENTRELLA GROSERNĖ IR BUČERNĖ

2500 W. 45th St. Tel. LAfayette 3-2561

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ

Linkiu Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

LOVICK'S FLORIST

(Gėlininkas)

3316 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Tel. YARDS 7-7308

Vestuvėms, Laidotuvėms, Sukaktuvėms

Geriausias Pasirinkimas Gėlių

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ

Linkiu Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams

ANNA NEMUNAS, Sav.

MODERNISKOS BUČERNĖS IR GROSERNĖS

Mandagus Patarnavimas Visiems

4513 S. Wood Street Tel. YArds 7-5973

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ

Linkime Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams

PLACIDAS IR ONA PIKTURNAI

TAVERNAS

Blatz Alus, Vynas ir Degtinė

1425 West 45th St. Telefonas LA. 3-9750

Skaitykite ir platinkite dienraštį "Draugą"!

LIETUVIŠKOJI KNYGA AUSTRALIJOJE

V. KIKILIS, Australija

Spėju, Amerikoje gyvenančiam lietuviui knygų trūkumu skųstis nereikia. Australijoje skaitytojas pats jieško lietuviškos knygos ir sunkiai ją prisišaukia. Čia būtų dvi priežastys, kurios pastoja kelią į skaitytoją: pirma, įvedus Australijoje importo suvaržymą skaudžiai palietė ir patį knygų įvežimą, ypač iš dolerio kraštų, antra, kitur išleistos knygos Australijoje yra labai brangios ir reikia didelio idealizmo iš skaitytojo pusės, kad jis lietuvišką knygą įsigytų (turime pripažinti, kad čia tokių idealistų netrūksta, o trūksta pačių knygų). Jeigu tokioje knygos kaina svyruoja tarp 2 - 4 dolerių, tai šią sumą išvertus Australijos svarais kainuotų tarp 1 - 2 australiškų svarų. O tai jau yra čia gyvenančiam gana stambus pinigas atsimenant, kad vidutiniškas darbininko į valandą uždarbis siekia vos šešis šilingus (svaras turi 20 šilingų), tuo tarpu Amerikoje mano žiniomis vidutiniškai uždirbama per valandą vieną dolerį. Tokiu būdu trijų dolerių vertės knygą Amerikos lietuvis įsigyti gali atiduodamas trijų valandų uždarbį, gi australietis už tokią pat knygą moka mažiausiai šešių valandų uždarbį. Iš to sugretinimo darosi aišku, kad ir kontrabandiniu keliu į čia įsivogusią knygą vietinis skaitytojas sunkiai įperka.

Kada prieš porą metų Adelaidėje įsisteigė "Australijos Lietuvio" leidykla, daugelis mūsų tautiečių atsiduso, manydami, kad bent iš dalies knygų klausimas bus vietoje išspręstas. Viltys iš dalies pasitvirtino: per tuos porą metų minėtoji leidykla išleido keturias knygas, kurių pirmoji buvo P. Andriušio "Sudiev, Kvietkeli", po jo sekė Pietario "Lapės pasaka", Puškino "Dubrovskis" ir paskiausiai neseniai išleistoji Karolės Pažėraitės "Nusidėjėlė" antroji laida. Leidiniai, tiesa, gana prieinami — nė vienas neprašoka dešimties šilingų, tačiau estetinis leidinių apipavidalinimas nepasiekęs reikiamo lygio. Kaip matyti, kainos atžvilgiu leidiniai yra nebrangūs, kas rodo, kad Australijoje knygas leisti ir jas platinti ne tik vietoje, bet ir plačiau tarp pasaulio lietuvių galima ir net apsimoka. Jau tai daug pasako, kad minėtųjų knygų laidos jau seniai yra išsibaigusios ir knygos paklausa tarp vietinių lietuvių yra gana didelė.

Beliktų tik džiaugtis ligi šiolei "Australijos Lietuvio" leidyklos pasiektais laimėjimais ir palinkėti, kad savo darbą atcityje išvystytų kaip galima plačiau ir sparčiau. Drauge reikia, kad būtų kreipiamas dėmesys į tinkamą knygos menišką apipavidalinimą bei leidinių parinkimą.

Pakankamai buvo plačiai rašyta apie P. Andriušio knygą "Sudiev, Kvietkeli". Leidykla su šia knyga dvejopai užsirekomendavo: išleido turinio atžvilgiu gerą veikalą, kas jai reikia įskaityti į kreditą, bet techniškai ją paruošė gana silpnai. Keletą žodžių reikėtų tarti ryšium su Puškino "Dubrovskiu" (vertimas C. Petriko). Veikalas yra tikrai patrauklus ir intriguojantis, tačiau iš to paties Puškino kūrinių bus bene silpniausias. Ir čia tektų paklausti, ar iš viso būtų prasmės versti ir leisti tegu ir garsių autorių bet antraeiles knygas? Atsimenant, kaip sunku šiandie lietuviškai knygai išsilaikyti, gal mes sau leidžiame perdidelę prabangą leisdami tokias knygas, kurios nei idėjiniu, nei meniniu atžvilgiu nėra pirmaeilės. Daug yra kūrinių, kuriuos turėti savo kalboje būtų mums patiems ir garbė, ir didelis kultūrinis įnašas, bet atsižvelgiant į dabartines mūsų sąlygas ne viską sau galime leisti.

Iš kitos pusės tas pats Puškino "Dubrovskis" buvo išleistas dar nepriklausomoje Lietuvoje. Taigi, vertimas jau kartojamas. Gi jeigu neatsiranda naujų vertimų, o tenka buvusius pakartoti, tai jau geriau parinkti tokį, kuris tikrai būtų vertas pakartojimo. O mes gerų vertimų tikrai turėjome. Sakysim, koks būtų didelis pasitarnavimas mūsų skaitančiajai visuomenei jeigu kas nors, tegu ir tas pats "Australijos Lietuvis" išleistų W. Reymonto "Kaimiečius" (Neveravičiaus vertimas), Cervantes "Don Kichotą" (P. Andriušio vert.), Sillampaa "Silja" (Lingio vert.), Gogolio "Mirusios sielos" (M. Miškinio vert.) ir daugelis kitų. Beveik visi čia suminėtieji vertėjai (išskyrus M. Miškinį) gyvena tremtyje ir todėl nebūtų sunku su jais susitarti. Tai vieni iš geriausių vertimų. Darbas leidėjams, tiesa, būtų didelis, bet esu tikras, kad nė vienai leidyklai netektų gailėtis, juo labiau, kad minėtų veikalų ir patys vertimai be priekaištų, ir kalba gryna, nekalbant jau apie pačių knygų turinį.

Panašiai yra ir su paskutiniuoju "A. L." leidiniu - Karolės Pažėraitės "Nusidėjėlė". Jeigu knyga skiriama jaunimui, tai jis neras joje nieko entuziastiško, kas jo dvasią keltų, jį skatintų. Suaugusiems ji yra tuščia, nuobodi, neturinti minimalinių vidutinės knygos savybių. Svarbiausia, kad ir ši knyga kartojama. Kada ją 1936 m. išleido Lietuvoje "Sakalas", knyga nepatraukė dėmesio ir taip paskendo ano meto įvairaus plauko spausdinių jūroje, beveik niekeno nepastebėta. Šiandie, kada visas mūsų laisvojo meto kūrybinis derlius dabartinėmis sąlygomis neprieinamas, skaitančioji visuomenė su dėkingumu priima ir džiaugiasi, kad atsiranda leidėjų, kurie tremtyje pakartotinai išleidžia brandžiuosius mūsų rašytojų veikalus. Antai buvo išleista Maironio "Pavasario Balsai", Vaičiulaičio "Valentina", rengiamasi išleisti Sruogos bei Binkio raštus ir t. t. Skaitytojai tuo džiaugiasi ir laukia daugiau.

Paprastai leidykla įsigyja sau vardą ir markę ne išleistų knygų gausumu, bet pačia knygų verte. Iš visų "Australijos Lietuvio" leidinių tik vienas Andriušio "Sudiev, Kvietkeli" leidinys pateisina pačios leidyklos egzistenciją. Jeigu skaitytojui autorius arba pati knygą iš anksto (recenzijų ar kritikos keliu) nėra pažįstama, jis paprastai prieš pirkdamas knygą žiūri į leidyklą, kuri knygą išleido. Ir taip darydamas jis dažniausiai neapsiriks, nes visados gera leidykla išleistą knygą garantuoja savo vardu. Atsižvelgiant į ligi šiolei išleistas knygas vargu ar būtų galima tokį kreditą suteikti "Australijos Lietuvio" leidyklai. Tačiau vienas žydas tai dar ne kermošius. Čia, be abejo, negalima daryti kokių nors aliuzijų ateičiai. Štai teko girdėti, kad toji pati leidykla rengiasi išleisti architekto V. Žemkalnio veikalą apie Vilnių, gal vėliau išleis dar ką nors vertingo, kas pačios leidyklos prestižą neabejotinai pakels, kuo ir mes galėsime didžiuotis. Ex ungue leonem cognoscimus. Ir tai yra tiesa. Bet kas įspės, koks praėjęs žvėris, jeigu viena pėda dramblio, o kita katės?

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

VISIEMS SKOLINTOJAMS

— IR —

TAUPYTOJAMS!

UNIVERSAL

Savings and Loan Ass'n

1800 So. Halsted St.

Telef. HAymarket 1-2028

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

linkiu visiems savo parapijiečiams, draugams ir pažįstamiems. Per šias šventes prisiminkime savo maldose, kad Dievo Apvaizda saugotų mūsų brolius, draugus, ir pažįstamus pavergtoje Lietuvoje.

Kun. A. Martinkus

Dievo Apvaizdos Parapijos Klebonas

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ

Linkiu Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams

Mr. Michael Kiras

REAL ESTATE

2419 W. Potomac St. Tel. BRu. 8-0798

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

LINKIME VISIEMS

MŪSŲ DRAUGAMS IR PAŽĮSTAMIEMS

JOHN F. EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorius

— DVI MODERNIŠKOS KOPLYČIOS —

4605-07 So. Hermitage Avenue

Telephone YArds 7-1741—7-1742

★

4330-34 So. California Avenue

Telephone LAfayette 3-0727

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Visiems mano draugams, ligoniams - pacientams linkiu

DR. V. P. TUMASONIS

HE. 4-2123

6255 So. Western Ave.

Linksmų Šventų Kalėdų Švenčių

Linkime Visiems Savo Draugams ir Pažįstamiems !

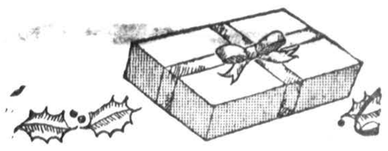

TRIKRYL'S DEPT. STORE

2110-14 W. Cermak Rd.

Phone VIrginia 7-8267

CHICAGO, ILL.

Linksmų Kalėdų Švenčių

Linkime Visiems Mūsų Kostumeriams ir Draugams!

★

Klemensas ir Ona Klimai

Savininkai

LIETUVIŲ UŽEIGOS

2445 W. 71st St. Chicago, Illinois

REp. 7-9856

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ

Linkime Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

KAZIMIERAS IR PRANCIŠKA WERTELKAI

PRISTATYTOJAS AUKŠTOS RŪŠIES SALDAINIŲ

4558 S. Washtenaw Ave. Tel. LAfayette 3-3713

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ

Linkime Visiems Mūsų Kostumeriams ir Draugams!

REAL RYE BREAD BAKERY

JOHN BALNIS, Sav.

2910 W. 40th St. Chicago, Illinois

Tel. LAfayette 3-6927

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
Proga
NUOŠIRDŽIAI SVEIKINAM VISUS SAVO MIELUS PARAPIJONUS, GERADARIUS, PRIETELIUS IR PAŽJSTAMUS. LAI ŠIŲ ŠVENČIŲ, DŽIAUGSMAS IR ŠVENTUMAS PASILIEKA SU JUMIS VISOMIS DIENOMIS.

Kun. Juozas J. Kuprevičius, M.I.C.
Aušros Vartų Parapijos Klebonas

Kun. Petras Kranch, M.I.C., vikaras

PUNKTUALUMO!

VACL. KLEIZA

Dvidešimtas amžius. Žmogus pasidarė žemės valdovas. Jis viską puikiai valdo mechanizuota jėga. Radio, telefonas, automobilis, traukinys, translantinis laivas, televizija, tai vis jo smegenų darbo vaisius. Bet tam žmogui neužtenka tik žemės. Jis panoro užvaldyti ir erdvę. Ir čia jam pasisekė. Šiandien matome, kaip Adomo sūnus, erelio sparnais atsiplėšęs nuo motinos žemės, pakilo į plačiąsias erdves ir pradėjo nardyti spinduliuojančiais žvaigždžių takais.

Dabartinis žmogus stengiasi viską sumechanizuoti, nuo visko atsipalaiduoti, pasidaryti nepasiekiamu savo pasaulio dievuku. Daug kas jam čia pasisekė, bet, deja, nuo dviejų dalykų jis vis tik nepajėgė, nepajėgia ir niekuomet nepajėgs atsipalaiduoti. Tai laiko ir mirties. Ne, niekuomet žmogus negalės sustabdyti verdantį laiko bėgimą, niekuomet jis nesugebės šaltajai mirčiai užskleisti duris.

Tačiau šiandien bent trumpai pakalbėkime apie pirmąjį, mūsų niekuomet nepaliekantį draugą — laiką. Bet laikas — tai didžiulis tvenkinys, kuriame paskęsta visi: didieji ir mažieji, kūrėjai ir kūriniai, mylintieji ir neapkenčiantieji. Todėl pažvelkime nors į vieną jo dalį, į vieną mažytį to milžiniško mechanizmo ratuką — punktualumą.

"O, bet tai sena pasaka. Visi apie jį kalba, tačiau niekas jo nevykdo", pasakysite kiekvienas, pažvelgęs į šias eilutes. Čia ir yra visa nelaimė, kad visi kalba, tačiau niekas nevykdo.

Kas gi yra tas punktualumas? Punktualumas — nedidelis žodis, bet jo reikšmė — didžiulė. Paimkime keletą pavyzdžių ir tuojau suprasime, ką jis reiškia.

Mes žinome, jog visas žvaigždžių pasaulis juda nepaprastu tikslumu. Bet tegul iš jų nors viena pavėluoja porą sekundžių, kas įvyktų! Žvaigždės bei planetos susidurtų ir sudužtų. Visa erdvė pasidarytų viena didžiulė, beformė masė. Todėl gamtoje vėlavimų nėra ir negali būti.

Kitas pavyzdys. Žemėje dėl nepunktualumo įvyktų ir įvyksta tragiškos katastrofos. Žmonės kenčia už savo neapdairų nepunktualumą pradedant paprastais pavėlavimais, baigiant triukšmingais traukinių susidūrimais.

Taigi matome, jog be punktualumo pasaulyje būtų visuotinė betvarkė. O vis tik daugumas iš mūsų mažai kreipiame dėmesio į šį taip svarbų reiškinį gyvenime. Ypatingai nepunktualumo blogybė pasireiškia lietuviuose. Kame glūdi jos šaknys, sunku būtų atsakyti. Gal čia kaltas ramus, lėtas lietuvio būdas, kuris visuomet į viską žvelgia lėtai, nesiskubindamas? Gal geras ir lengvas gyvenimas, bet juk lietuviai — vargo žmonės. Gimę bei augę skurdžiose kaimo bakūžėse, kentę sunkias priespaudas, jie neragavo to lengvo gyvenimo duonos. Tačiau yra aišku ir tikra, kad mes, Baltijos krantų sūnūs, mėgstame nepunktualumą labiau negu punktualumą. Tik pažvelkime į mūsų parengimus. Visuomet jie pradedami pavėluotai. Nesvarbu, kas juos rengia, ar viena organizacija, ar kita. Šis paprotys taip įsigalėjo bei įsispraudė į mūsų dvasią, jog jį laikome visiškai normaliu reiškiniu. Bet svarbiausia, kad vėluojasi visi. Ir žiūrovai, ir programos išpildytojai.

Publika, į tai įpratusi, pradeda nebekreipti dėmesio. "Jei taip daro profesoriai, kunigai, mokytojai bei kiti intelektualai, tai ir mes paprasti žmoneliai galime taip daryti", atsako žiūrovai, kuomet paklausi, ką jie mano apie mūsiškąjį punktualumą.

Bet reikia paskelbti tai negerovei kovą, reikia sunaikinti ją iš pat šaknų. Mes nepajėgsime pakeisti senųjų įpratimo, tačiau kovą galime laimėti jaunimo tarpe. Čia ir yra skautų, ateitininkų bei kitų jaunimo organizacijų pareiga ugdyti savo narių tarpe punktualumo jausmą. Kiek žinoma, pas juos nepunktualumas taip pat viešpatauja, bet sakoma "lenk medį, kol jaunas". Reikia tik noro, o kitkas bus nesunku. Pradėk, mielas jaunime, savo sekančius susirinkimus punktualiai. Gal pirmas bandymas nepavyks. Bandyk antrą, trečią, ketvirtą kartą, ir pamatysi, jog po kurio laiko nebereikės raginti, kad laikytųsi punktualumo, nes jis bus jau tavo pareigos dalis. Tuomet ir kitur būsi punktualus, o tuo pačiu priminsi kitiems jų užmirštą pareigą. Žinok, pasisekimas garantuotas, tik reikia imtis darbo, kol dar nevėlu.

Mes daug dirbame, bet dar daugiau kalbame. Todėl bent šį kartą nekalbėkime, o dirbkime. Ateitis parodys ar lietuvis moka būti punktualus ar ne. Būdami punktualūs, sutaupysime ir laiko ir nereikės skystis vėlavimu. Taigi, jaunime, į darbą, o senieji — padėkite jauniesiems!

SKELBKITĖS "DRAUGE"

Linkiu "Draugo" štabui ir visiems katalikiškos spaudos skaitytojams, parapijos komitetams, savo parapijiečiams, biznieriams už jų duosnumą, draugijų veikėjams už jų veiklumą ir visiems lietuviams Dieviško Kūdikėlio palaimos ir ramybės, kiekvienai šeimynai ir kad Dievas suteiktų laisvę pavergtai mūsų Tėvynei Lietuvai.

Kan. J. Paškauskas
Gimimo Švč. Panelės Parapijos Klebonas

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
Linkime Visiems Savo Kostumeriams, Draugams Ir Pažįstamiems

Walter ir Marijona IVAN-Ivanauskai
Savininkai
2252 W. Cermak Road
VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖS
Phone FRontier 6-1056

Linksmų Kalėdų Švenčių
Linkime visiems draugams ir pažįstamiems.
MR. & MRS. WM. & ANNA POPELL

Jeigu važiuosite į Floridą čia tai geriausia vieta apsistoti. Apšildyti Cabins. Kitchenettes ir Showers.
Midway Cabins
Route 2 Box 727
TAMPA 5, FLA.
Phone S—55499

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
Linkime Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams
BERTASH & COMPANY
Mėsos Pristatytojai
RESTORANAMS, VIEŠBUČIAMS, KLUBAMS IR ĮSTAIGOMS
2332 Blue Island Avenue
Phone VIrginia 7-7300-01-02

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
Linkime Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams
RED'S PLACE
WALTER ir ELIZABETH MISEVICH, Sav.
2200 West Cermak Rd. Chicago, Ill.
Telefonas VIrginia 7-8874

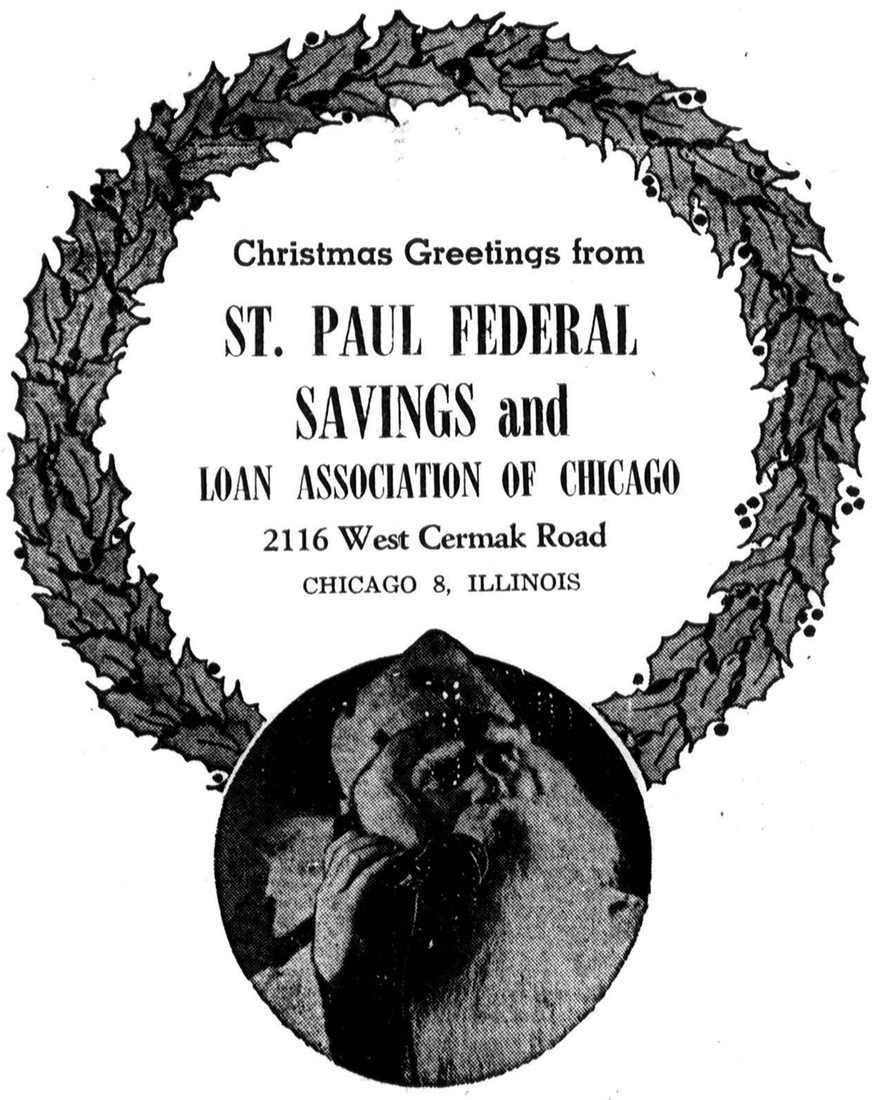

RESOURCES OVER $21,000,000.00

New Location, Mid Year, 1953
6720 West North Ave. Chicago, Illinois

Frank P. Kosmach, President

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
Linkime Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams
★
Kazimieras ir Elzbieta Tamanauskai
Sūnus Casimir ir jo Žmona
BARBERYS
2224 S. LEAVITT ST. Tel. FRo. 6-3756

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
Linki Savo Kostumeriams ir Draugams

ELIZABETH LINGERIE SHOP
ELZBIETA LANKAUSKIENĖ, Sav.
1904 So. Cicero Ave. Cicero, Illinois

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
linkime
Visiems Lietuviams
CHESTA Pharmacy
Profesionalai Farmacistai
JOHN CHESTA, R. Ph. ir SALLY JACK, R. Ph.,
4143 Archer Ave. Tel. YArds 7-4411

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
Linkiu Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams
JULIUS J. STORGUL
PLUMBING — HEATING — SEWERAGE CONTRACTOR
Estimates Furnished on Request
2218 W. Cermak Rd. Chicago, Ill.
Phone VIrginia 7-6765

Linksmų Kalėdų
Linkiu Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams
WEST SIDE EXPRESS
Moving, Pečiams Alyva, Anglys ir Malkos
2146 S. Hoyne Av.
Chicago, Ill.
Tel. VIrginia 7-7097
S. T. FABIONAS, sav.

Linksmų Šv. Kalėdų, Laimingų Naujų Metų Linkiu Dienraščiui "Draugui" Jo Visam Štabui, Rėmėjams, Savo Parapijonams, Draugams, Prieteliams, ir "Draugo" Skaitytojams.

Kun. Ign. Albavičius
Šv. Antano Parapijos
Klebonas, Cicero, Ill.

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ
Linkiu Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams
STANLEY CLEANERS
S. ŠIMULIS, sav. — CLEANING & DYEING
2150 S. Hoyne Ave. Tel. VIrginia 7-6494

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
Linkime Visiems Mūsų Kostumeriams
Ir Visiems Lietuviams!

STANLEY LITWINAS, Ved.
CARR-MOODY LUMBER COMPANY
3029 So. Halsted St. Chicago, Illinois
Tel. VICTORY 2-1272

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
LINKIME VISIEMS SAVO KOSTUMERIAMS
IR DRAUGAMS
MYKOLAS IR ELZBIETA RUDAUSKAI
UŽEIGA IR HOLLYWOOD SALĖ RENDON
2419 W. 43rd St. Tel. VIrginia 7-9780

Season's Greetings
from all of us at
SAFETY MOTORS
Authorized FORD Dealer
2300 West 63rd St., Chicago, Ill.
GRovehill 6-6000

Draugo prenumerata – visuomet puiki dovana

Rašytojas Somerset Maugham

J. KUZMICKIS, Anglija

Somerset Maugham (g. 1874) dabar yra 78 metų amžiaus ir neseniai grįžo iš užsienio, kur pastarųjų metų sunkiai sirgo.

Anglų literatūros istorijoje pažymima (plg. P. Westland "Contemporary Literature 1880-1950"), kad S. Maugham turėjęs įtakos visam šiam šimtmečiui, jo kūryba — scenos veikalai, novelės ir romanai — yra pavyzdys visiems rašantiems.

"Maniau, kad mirsiu"

Atvykęs į Londoną, rašytojas nori susitikti su senais savo draugais ir pamatyti naujus savo veikalų pastatymus scenoje. Rašytojas sutiko tik kartą pasirodyti viešose iškilmėse — Kiplingo minėjime. Pažymėtina, kad neseniai išleistų rinktinių R. Kiplingo raštų knygai įvado žodį parašė S. Maugham.

Atsisėdęs sofoje, rašytojas pasakojo:

"Vieną rytą aš maniau, kad mirsiu. Jaučiausi taip silpnas, kad man atrodė dar truputis ir manęs jau nėra. Atsimenu, kaip sau sakiau: taip, jei mirti yra taip lengva, viskas tvarkoje. Turiu pridėti: nebuvau išsigandęs. Atsimenu, kaip sau tariau: negerai, kad aš negalėsiu pabaigti savo paskutinio essay tomo. Bet tai nesvarbu, nes jis būtų užmirštas per 2-3 metus... Tačiau nė vienas rašytojas nenori mirti su mintimi, kad jis bus pamirštas tuoj po mirties.

Š. Maugham apie kūrybą

Paklaustas, kokį žmogų jis geriausiai atsimenas, rašytojas atsakė, kad geriausiai jis atsimenąs Churchillį, kaip garsų žmogų.

Apie kūrybą S. Maugham pasakė:

"Visuomet galvojau, kad rašymas turėtų būti kaip gerai išauklėtų ir kultūringų žmonių pasikalbėjimas. Aš noriu būti paprastas ir aiškus kaip tik galima. Mano knygos dabar naudojamos kaip vadovėliai vaikams ir jaunimui mokantis anglų kalbos Japonijoje, Ispanijoje, Italijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje ir kituose kraštuose".

"Vakaro ramybės" amžiuje

Rašytojas buvo paklaustas, kaip jis jaučiasi savo amžiaus "vakaro ramybėje", kaip jis pats kartą pavadinęs seną amžių.

"Vakaro ramybė? Aš nepamenu, kad taip būčiau pasakęs, bet juk esu daug parašęs. Aš negaliu atsiminti visko, ką esu parašęs. Negaliu atsiminti pusės mano novelių charakterių vardų. Bet ramybė? Aš nenoriu būti jaunesnis.

Apskritai, buvau patenkintas

Turėjau savo pakilimus ir parpuolimus, bet norėčiau dar kelis metus pagyventi visu tuo pasidžiaugdamas. Visus troškimus, kokius turėjau, pasiekiau. Turiu užtektinai pinigų gyventi taip ištaigingai, kaip tik noriu. Niekam nepavydžiu. Tai suteikia džiaugsmo gyvenimui.

Sekančiais metais S. Maugham planuoja aplankyti Turkiją ir Graikiją, o gal ir Ispaniją "paskutinį kartą".

"Kai jūs pasieksite mano amžių, jūs patys sau sakysite: aš noriu tai ir tai padaryti paskutinį kartą..." — baigė rašytojas.

"Jie atėjo skubėdami ir rado Mariją, Juozapą ir Kūdikį paguldytą prakarte"
(Luk. 2, 16)

Korėjos paroda

Gamtos Istorijos Muzėjuje, esančiame prie Michigano ežero ties Roosevelt gatve, atidaryta Korėjos etnologinė ir archeologinė paroda, kuri tęsis iki gruodžio 31 dienos. Korėjiečiai mėgsta privatiškumą. Parodoje pavaizduoti jų paravanai, kuriais namuose atsiverdavo lovas ir panašiai. Korėjiečių moterų sukuosena turtinga. Jie gausiai turi muzikos instrumentų, šokių kostiumų. Kartais batus daro iš šiaudų, o baltinius — iš žolių. Turi gražių puodų, indų, žūklės įrankių, kurie parodoje sudaro įdomius eksponatus. Kalėdų dieną muzėjus bus uždarytas; kitas dienas, taipgi ir sekmadieniais, atdaras nuo 9 v. ryto iki 4 val. p. p. Nemokamas įėjimas ketvirtadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais.

Naujas žurnalas

St. Marys, Kans. mieste pradedamas leisti naujas žurnalas "Theology Digest', kuriame bus duodami svarbesnieji spaudoj pasirodę straipsniai teologiniais klausimais. Išeis tris kartus metuose.

Minios kultūra

Harperio leidykla neseniai išleido B. I. Bell knygą "Crowd Culture", kur, kaip antrojoj antraštėj pažymima, svarsto amerikiečių gyvenimo būdą. Kritikai veikalą vertina palankiai.

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ!
Linki
Visiems Kostumeriams Ir Rėmėjams

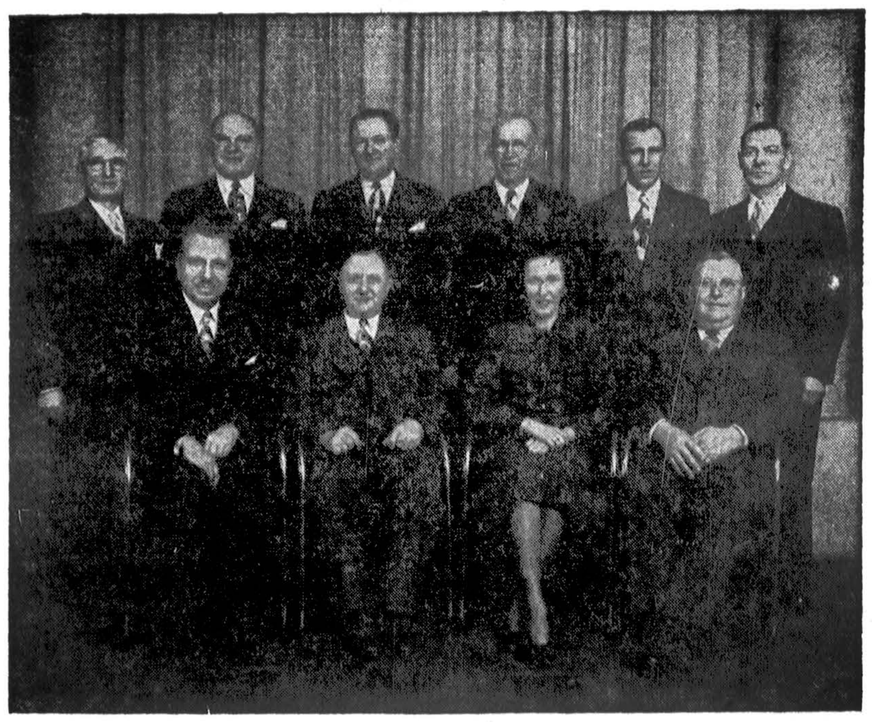

VALDYBA IR DIREKTORIAI

Pirmoj eilėj iš kairės į dešinę:
John J. Kazanauskas, President, John Zelis Vice - President, Stephanie Kazanauskas, Sec'y - Treas., Joseph Misevich, Ass't Sec'y - Treas.

Antroj eilėj iš kairės į dešinę:
William Duoba, Anthony Vilkas, Anthony L. Lapinskas, Attorney, Peter Kraujalis, Peter Kazanauskas, Joseph W. Kilikevice.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
Chartered and Supervised by the United States Government
2202 West Cermak Road Chicago 8, Illinois
Phone VIrginia 7-7747

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
linkime
PACIJENTAMS, DRAUGAMS IR PAŽĮSTAMIEMS
DR. and MRS. P. ATKOČIUNAS

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ
Linkime Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams!
J. ir P. Rachunai
SAVININKAI GARSIOS
GOLD COAST INN
kur užlaikoma Importuotų Ir Naminių Geriausių Vynų Ir Gėrimų
2656 W. 69th ST. Tel. REpublic 7-9785

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ
Linkime Visiems Mūsų Kostumeriams ir Draugams:
Paulina Russian — Turkish Bathes
ELEKTROS TRITMENTAI
Ultra Violet Sunshine and Infra Red Light Radiations
Swedish Massage
CH. LAURINAVIČIUS IR SŪNUS Sav.
1657 West 45th St. Tel. VIrginia 7-9493

Šventų Kalėdų Švenčių Proga
Visiems Savo Kostiumeriams
ir Draugams
LINKI
MATAS ZIZAS
STATYBOS KONTRAKTORIUS
★
7139 So. Mozart St. WAlbrook 5-7744

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ
Linkiu Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams
A. BUDRIS
VALGOMŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖ
3953 So. Rockwell Street
Phone YArds 7-6934

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ
Linkime Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams
Peoples Hardware and Paint Co.
GREGORAVIČIAI, Savininkai
1901 W. 47th St. LAfayette 3-4139

Perskaitę "Draugą", duokite jį kitiems.